

تأريز طالیب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پهناگهی دل

سهره‌تا

له نیوان تهمومژی دویئی و نادیاریی سبهینیدا، مروّف تهنها ریواریکی
ماندووّه که بهدوای نیشتمانیکدا دهگهریت بو رّوحی. 'پهناگهی دل' ئهو
نیشتمانه بیده‌نگه‌یه که لئی ناپرسریت کیت و له‌کویوه هاتوویت؛ لیره‌دا
وشه‌کان تهنها پیت نین، به‌لکو په‌نجره‌یه‌ک بو ئهو پرووناکییه‌ی که
ههرگیز نامریت. ئهم نووسینانه گه‌شتیکه له ژاوّه‌ژاوی تیپهری دونیاوه
بهره‌و ئهو قوولاییه‌ی پیروژه‌ی که تهنها له نیوان لیدانی دل و رهمه‌تی
".ئاسماندا شکو ده‌گریت

بوچی ئهم کوچه؟

ئهم نووسینانه هه‌ناسه‌دانیکی قوولن له ساتیکی خنکینه‌ردا، و سوجده‌یه‌کن
که له جیاتی ناوچه‌وان، به‌قه‌له‌م براون بو زه‌وی. 'پهناگهی دل'
گه‌رانه‌وی ئهو دلّه تامه‌زرویه‌یه که تیگه‌یشته‌وه هیچ باوه‌شیک نییه‌ی تییدا
".(بگریت و ئارام بیته‌وه، جگه‌ له باوه‌شی میهره‌بانیی (الله

...بو توی خوینه‌ر

ئهمه‌ی له‌بهر ده‌ستته‌ی ته‌ن‌ها کتیب نییه؛ به‌لکو بانگه‌وازی دلت‌ه‌نگیه‌کانی»
منه که گۆردراون بۆ ئومید». له جیهانی‌کدا که ههمووان ده‌یان‌ه‌و‌یت بته‌نه
ناو جه‌نگه‌کانی خۆیان‌ه‌وه، من ده‌مه‌و‌یت بته‌مه‌وه بۆ ناو ماله‌که‌ی خۆت،
بۆ ناو ئهو ئاشتییه ناوه‌کییه‌ی که سالانی‌که له ده‌ستت داوه

:هیوای من ئه‌وه‌یه، کاتی‌ک ئهم لاپه‌رانه هه‌ل‌ده‌ده‌یت‌ه‌وه

هه‌ست به‌و بیده‌نگیه پیرۆزه بکه‌یت که ته‌ن‌ها له 'دوان له‌گه‌ل خودا' دا
هه‌یه.

بزانی‌ت که ههموو هه‌ره‌سی‌کی ژیان، ئاماده‌کارییه‌کی شار‌او‌ه‌یه بۆ بنیادنانی
کۆشکی‌کی شکۆدار‌تر له ناخ‌تدا، به‌و مه‌رجه‌ی ته‌لارسازی دلت ته‌ن‌ها
ئه‌ندازیاری ئاسمان بێت.

ئهم وشانه‌ ببه‌ ئهو مۆمه‌ی، که ته‌نانه‌ت له ره‌شته‌رین شه‌وه‌کانیشدا، ریگه‌ی
'گه‌ران‌ه‌وه' ت بۆ نیشان بدات.

ده‌روازه‌ی یه‌که‌م: رۆحی سه‌ره‌تا

۱. خالی ده‌ستی‌یک: نیه‌ت وه‌ک ره‌گ

ههموو دره‌ختی‌کی گه‌وره، له تاریکی ژێر زه‌وییه‌وه و به‌ ره‌گی‌کی بیده‌نگ
ده‌ستی پیکردووه. رۆحی ئهم کتیبه‌ش ئهو "نیه‌ته" یه که له قوولایی
دلم‌دایه. کاتی‌ک یه‌که‌م پیتم نووسی، ته‌ن‌ها یه‌ک نزام هه‌بوو

با ئهم وشانه ببنه پهناگه‌یه‌ک بۆ دلیک که له کۆسپ و ته‌گهره‌کانی ڕیگای
".ژیاندا ماندوو بووه

۲. کیمیای نیه‌ت: گۆڕینی خۆل بۆ زیڕ

پیغه‌مبهر (د.خ) ده‌فه‌ر موو‌یت: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ». نیه‌ت ته‌نها قسه‌ی
سه‌ر زمان نییه‌، به‌لکو ئهو وزه‌ شاراو‌یه‌ که کاریکی ساده‌ ده‌کاته
عیباده‌تییکی گه‌وره‌. کاتیک نیه‌ت ده‌بیته "خودا"، ئیتر هیچ شکسته‌نیک
بوونی نامینیت، چونکه‌ تۆ بۆ که‌سیک کار ده‌که‌یت که هه‌رگیز پشتت تی
ناکات.

په‌ندیک بۆ ژیان

هه‌موو به‌یانیه‌یه‌ک نیه‌ت نوێ بکه‌ره‌وه‌؛ نه‌ک ته‌نها بۆ ئه‌وه‌ی بژیته‌، به‌لکو
بۆ ئه‌وه‌ی 'به‌ مانا' بژیته‌

ئه‌گه‌ر ده‌ته‌و‌یت ئاسمانی ژیا‌نت ڕووناک بیته‌، نیه‌ت بکه‌ به‌و خۆره‌ی که
ته‌نها بۆ ڕه‌زامه‌ندی ئهو زاته‌ هه‌لد‌یت

ته‌وحید؛ کلێله‌ زی‌ڕینه‌که‌ی گیرابوونی دوعا

هه‌بوونی ته‌وحید له د‌لدا ته‌نها وتنی وشه‌یه‌ک نییه، به‌ل‌کو ئه‌وه‌یه که د‌لت به ته‌واوی له ه‌وکاره زه‌مینیه‌کان داب‌یریت و ته‌نها به په‌روه‌رد‌گاری ئاس‌مانه‌کانی به‌ست‌یت‌ه‌وه. کات‌یک به یه‌قینه‌وه ده‌زان‌یت که "هیچ سوود و زیانی‌ک نییه ج‌گه له‌وه‌ی خودا ده‌ینوس‌یت"، ئه‌و کاته دو‌عاکه‌ت ده‌بیته تیر‌یک که هه‌ر‌گیز ئامان‌جه‌که‌ی هه‌له‌ ناکات

١. مه‌رجی یه‌که‌می وه‌لامدان‌ه‌وه (پاکی نی‌ت)

خودای گه‌وره ده‌فه‌رمو‌یت: «فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ» (ته‌نها هاوار). (ب‌و خودا به‌رن و دین و په‌رست‌شتان ته‌نها ب‌و ئه‌و بی‌ت

ئه‌م ئایه‌ته پ‌یمان ده‌لی‌ت که ده‌ر‌گای ئاس‌مان ته‌نها ب‌و ئه‌و د‌لانه ده‌کر‌یت‌ه‌وه که ته‌نها "ئه‌و" ده‌بینن. هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی هاوبه‌ش ب‌و خودا بر‌یار بده‌یت یان وابه‌سته‌ی هی‌زی مر‌و‌قه‌کان بی‌ت، دو‌عاکه‌ت له زه‌وی گیر ده‌خوات

٢. به‌سه‌ر هاتی ئی‌براهیم پی‌غه‌مبه‌ر له‌ناو ئا‌گر‌دا

کات‌یک پی‌غه‌مبه‌ر ئی‌براهیم فر‌ید‌رایه ناو ئا‌گر، فر‌یشه‌یه‌ک هات و وتی: "چیت پی‌ویسته؟" ئی‌براهیم (ع.س) وتی: "به تو هیچ، به‌لام به خودا به‌لی". ئه‌مه لووت‌که‌ی ته‌وحیده. کات‌یک د‌له‌که‌ی ته‌نها لای خودا بوو، خوداش فه‌رمانی به ئا‌گره‌که کرد: «يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ» (ئه‌ی). (ئا‌گر، ببه به سارد و سه‌لامه‌تی ب‌و سه‌ر ئی‌براهیم

وانه: ئه‌گه‌ر ته‌وحید‌ت ته‌واو بی‌ت، ئا‌گر ده‌بیته گو‌لستان

٣. نه‌ینیی دو‌عای "ذو النون" (یونس)

پیغمبر (د.خ) دهفهرموویت: "دوعای یونس لهناو سکی نههنگدا، هیچ
"موسلمانیک نییه پیی دوعا بکات ئیلا خدا وهلامی دهداتهوه

سهرهتای دوعاکه به تهوکید دهست پیی دهکات: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» (هیچ
پهستر او یک نییه جگه له تو). ئهم دانپیدانانه به تهنهایی خدا، ههموو
بهربستهکانی نیوان بهنده و پهروهر دگار لادهبات

رهگهکانی یهقین: سی پایهی ئارامیی دل

بو ئهوهی دلت بیته پهناگیهکی جیگیر و دوعاکانت ریگهی ئاسمان بیرن،
دهبیت ئهم سی رهگهی یهقینه له ناختا بچینیت

"۱. یهقین بهوهی که تهنها ئهو "بریاردهره

(تهویدی پرووبیه)

ئهمه پروابوونیکی بی گومانه بهوهی که تهنها "خودا" تاکه خاوهن،
دروستکهر و بهریوهبهری ئهم گهردوونهیه

لەپەناگەي دڭدا: کاتتیک دەزانیت تەنها ئەو "رۆزیدەر و بېریاردەر"، ترس
لەلە مروق و ترس لە داهاتوو لە ناختدا دەمریت

"۲. یەقین بەوێ بەوێ تەنها ئەو "شایەنی ھاواری

(تەوحیدی ئولوھییە)

ئەمە جەوھری بەندایەتی؛ واتە ھەموو نزا، سوجدە و پارانەوھیکت
تەنها بۆ "ئەو" بێت

لە پەناگەي دڭدا: ئەم بېروایە دڭت لە کۆیلایەتی مروقەکان ئازاد دەکات.
ئێتر پێویستت بەو نییە لە بەر دەرگای کەس بپارییتەو، چونکە دەرگای
پاشای پاشاکان ھەمیشە کراوھێ

"۳. یەقین بەوێ بەوێ تەنها ئەو "بیسەر و وەلامدەر

(تەوحیدی ناو و سیفات)

ئەو ھەموو شتیک دەبینیت و تەنانەت لیدانی دڭی مێروویەکی بچووکیش لە
تاریکترین شەودا دەبێستیت

لە پەناگەي دڭدا: کاتتیک دەزانیت یەکیک لە ناوھەکانی خودا "وەلامدەر وە"
یان "مێرەبانە"، ئێتر قەت ھەست بە تەنیايی ناکەیت. تەنانەت ئەگەر
زمانت توانای دەربرینی ئازارەکانتی نەبیت، ئەو لە ناخت تێدەگات

قەلای سپاردن (تەوھەل): ئارامی لە ناو زریاندا

كاتتىك رەگەكانى يەقېن لە دلتدا جىگىر بوون، ئىتر كاتى ئەۋەيە ھەموو
كارەكانت بەدەيتە دەست ئەۋ زاتەي كە ھىچ كاريكى لى تىك ناچىت.
سپاردن (تەۋەكەل) ئەۋە نىيە كە دەست بەكار نەبىت، بەلكو ئەۋەيە كە
دەستەكانت بجولئىت و دلت لاي پەرۋەردگارى ئاسمان بىت

(ھۆكار: ئەۋ كارانەي ئىمە دەيكەين :

(ھىز: ئەۋ دەسەلاتەي لاي خودايە ■

ئىمە ۋەك مەرۋف ھۆكارەكان ئەنجام دەدەين (دەخوينىن، كار دەكەين،
چارەسەر ۋەردەگرىن)، بەلام تەنھا پشت بە "خودا" دەبەستىن بۆ
ئەنجامەكە. ئەگەر پشتت بە ھۆكارەكان بەست، ئەۋا دلت ھەمىشە لە
دلەر او كىدا دەبىت، چونكە ھۆكارەكان دەگۆرېن و لەناۋ دەچن

۲. نەئىنى دۇنيايى

كاتتىك كارەكانت دەسپىرىت بە خودا، دلت دەبىتە قەلایەك كە ھىچ خەمىك
ئاتوانىت بىرۋخىنىت. ئەگەر شتىك بوو، دەلئىت: "سوپاس بۆ خودا، خىرى
تىدايە"، ئەگەر نەبوو، دەلئىت: "سوپاس بۆ خودا، زىيانىكى لى دوور
خستۈۋمەتەۋە". ئەمەيە مانا راستەقىنەكەي ئارامى

۳. ئاورىك لەسەر سپاردن (تەۋەكەل

کاتیک دایکی موساپیغهمبهر کۆرپهکهی خسته ناو ده‌ریا، به پیوه‌ره
زه‌مینیه‌کان ئه‌وه له‌ده‌ستدان بوو، به‌لام به پیوه‌ری سپاردن، ئه‌وه پاراستن
«بوو. خودا فهرمووی: «فَإِذَا خِفَتْ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ

». (کاتیک ترساویت، بیخه‌ره ناو ده‌ریاکه)

وانه: کاتیک شته‌کان ده‌سپیریت به خودا، ده‌ریا ده‌بیته بی‌شکه‌ی پاراستن و
دوژمن ده‌بیته خزمه‌تکار

:دوعایه‌ک بو سپاردنی کاره‌کان

«حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ»

خودا بو من به‌سه، هیچ په‌ستر او‌یک نییه جگه له‌و، ته‌نها پشت به ئه‌و
(ده‌به‌ستم و ئه‌و په‌روه‌ردگاری عه‌رشی مه‌زنه

﴿ ————— ﴾ (دوعا‌کانی قورئانی پیروژ) ————— ﴿

سوره‌تی البقرة

: (١. دوعای پیغهمبهر ئیبراهیم بو ئاوه‌دانی و رزق (نایه‌تی ١٢٦

«دهق: «رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ

واتا: «پهرومردگارا، ئهم شوینه بکه به شاریکی پر له ئارامی، و
خه لکه که له بهرهم و میوهکان پروزی بده

(۲). دوعا بۆ قبولبونی کردهوه چاکهکان (نایهتی ۱۲۷)

دهق: «رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

». واتا: «پهرومردگارمان، لیمان وهربگره، بهراستی تو بیسه و زانایت

(۳). دوعا بۆ ملکهچی و توبه (نایهتی ۱۲۸)

دهق: «رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا
وَتُبَّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

واتا: «پهرومردگارا، ههردوو کمان والی بکه تهنه فهرمانبهردارو
ملکهچی توبین و له نهوهکانیشمان ئوممهتیکی موسولمان و فهرمانبهردار
بۆ خۆت فهرهم بهینه و چۆنیهتی ریباری بهندایهتیمان فیربکه و نیشانمان
بدهو تهوبه و پهشیمانیمان لی وهربگره، بیگومان تو خوایهکی زور تهوبه
ومرگرو میهره بان و دلوقانیت

: (۴. گشتگیرترین دوعا بۆ خیری دنیا و دواروژ (نایه‌تی ۲۰۱

«دهق: «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

واتا: «په‌روهر دگارمان، له دنیادا چاکه‌مان پئی ببه‌خشه و له قیامه‌تیشدا
«چاکه، و له سزای ناگری دوزه‌خ بمانپاریزه

: (۵. دوعای سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر ناخوشیدا (نایه‌تی ۲۵۰

«دهق: «رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

واتا: «په‌روهر دگارمان، ئارام‌گریمان به‌سه‌ردا ببارینه و هه‌نگاوه‌کانمان
«جیگیر بکه و سه‌رکه‌وتنمان پئی ببه‌خشه

: (۶. دوعاکانی کو‌تا نایه‌تی سو‌رته‌که (نایه‌تی ۲۸۶

«دهق: «رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

واتا: «په‌روهر دگارمان، لی‌مان مه‌گره نه‌گه‌ر فه‌رام‌وشمان کرد یان
«هه‌له‌مان کرد

(سورهتی البقرة (نایهتی ۲۸۶

:پارانهوه بۆ لادانی بارگرانی

«رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا»

پهرومردگارمان، باری قورس و تاقیکردنهوهی سهخت مهخه سهر (شانمان، وهک ئهوهی خستته سهر شانی پیشینانی ئیمه

:پارانهوه بۆ تاقیکردنهوهی گونجاو

«رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ»

پهرومردگارمان، ئهوهی که تاقهتمان پئی نییه و له تواناماندا نییه،»
«مهمانخهره سهر و باری قورسمان پئی ههلمهگره

:داوای بهزهیی و سهرکهوتن

«وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۚ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ»

خودایه! لیمان ببووره وله گوناهاهکانمان بخوشبه و رهممان پئی بکه، تو) سهرپهشتیار و پشتیوانی ئیمهیت؛ کهواته سهرکهوتنمان پئی ببهخشه (بهسهر گهلی بی باومران دا

سورتهی آل عمران

(۱). دوعا بۆ جیگیریی دل و داوای رحمت (نایهتی ۸

دهق: «رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ»

واتا: «پهرومردگارمان! دلّهکانمان لاهمهده و تووشی لیغزانیاں مهکه دواى ئهوهی رینماییت کردوین، و له لایهن خوتهوه رحمت و بهزهییهکی «تایهتمان پی ببهخشه، بهراستی تو زور بهخشنده و میهرهبانیت

(۲). دانیانان به ئیمان و داوای پراستن (نایهتی ۱۶

دهق: «رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

واتا: «پهرومردگارمان! بهراستی ئیمه ئیمان هیناوه، کهواته له «گوناههکانمان خوش ببه و له سزای ناگری دوزهخ بمانپاریزه

(۳). دوعا بۆ ملکهچی و گهواهدان (نایهتی ۵۳

دهق: «رَبَّنَا آمْنَا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ»

واتا: «پهرومردگارمان! بهو پهیمهی ناردووته باومردمان هینا و شوینکهوتهی ریگهی پیغمبرین، توش ناومان له ریزی ئهو «گهواهدهراندا تومار بکه که لهسر حق جیگیرن

: (۴. دوعا بۆ لیخو شیبوون له کاتی ههله و زیاده پرویی (نایهتی ۱۴۷

دهق: «رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

واتا: «پهروهر دگارمان! له گونا هه کانمان و لهو زیاده پروییانهی که له کاره کانماندا کردو و مانه خوش ببه، ههنگاو هه کانمان جیگیر بکه و .سهر کهوتنمان پی ببه خشه

: (۵. دوعای خاوهر بیر هه کان له کاتی تیرامان له گهر دوون (نایهتی ۱۹۱

دهق: «رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

واتا: «پهروهر دگارمان! تو ئهم گهر دوون هت به بیهوده دروست نه کردووه، .پاکی و بیگهردی بۆ تو به، بهمانپاریزه له سزای ئاگرا

: (۶. دوعا بۆ مردن له گهل پیاوچاکان (نایهتی ۱۹۳

دهق: «رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

واتا: «پهروهر دگارمان! له گونا هه کانمان خوشبه و پهلهی ههله کانمان له سهر دلمان به سهروهه، له کاتی کوچ کردنیشدا؛ له گهل پاکان و چاکه کارانی ریگهی :».خوتدا بهمانحهوینهوه

(سورهتی آل عمران (نایهتی ۱۹۴

:پارانوه بو بهدییهانی بهلینهکان

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
«الْمِيعَادَ»

پهرومردگارمان! ئهومان پئی ببهخشه که به زمانی پیغمبرهکانت بهلینت
پئی داوین، و له پروژی قیامهتدا سهرشور و ریسوامان مهکه، بهراستی تو
(هرگیز خهلاف له بهلینهکعت ناکهیت

سورهتی النساء

۱. دوعا بو رزگاربوون له ژینگهی ناخوش و داوای پشتیوان

: (ئایهتی ۷۵)

ئهم دوعایه کاتییک زور بههیزه که مروف ههست دهکات له ژینگهیهکدایه
:ستهمی لی دهکریت و پیویستی به گورانکارییه

دهق: «رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا
«وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا»

واتا: «پهرومردگارمان! لهم شوینه (که بارودوخهکی خنکینهره)
دهرمانبهینه که خهلهکهکی ستهمکارن، و له لایهن خوتهوه سهرپهرشتیار
و پشتیوانیکمان بو دابین بکه

».

سورهتی المائدة

(۱. دوعا بۆ جیگیربوون لهسهر حق (ئایهتی ۸۳

«دهق: «رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

واتا: پهروهردگارا ئیمه ئیمان و باوهردمان هیناوه (به ئاینی ئیسلام) ده توش
«..له ریزی (پهیرهوان) و شایهتهکاندا تۆمارمان بکه

(۲. دوعای پیغمبهر عیسا بۆ داوای رۆزی (ئایهتی ۱۱۴

دهق: «اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا
وَآيَةً مِّنكَ ۖ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

واتا: «خودایه، پهروهردگارمان! خوانیگمان له ئاسمانهوه بۆ بنیره که بیته
مایه جیژن و خوشی بۆ یهکهه و کۆتا کهسمان و نیشانهیهک بیت له
«..لایهن تۆوه؛ رۆزیمان بده، چونکه تۆ باشتترین رۆزیدهریت

(۳. پارانهوه به سۆز بۆ بهزمی خودا (ئایهتی ۱۱۸

«دهق: «إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبْدُكَ ۖ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

واتا: «خودایه! ئەگەر سزایان بدهیت، ئەوان هەر بهندهی خۆتن، و ئەگەر
«..لێیان خوش بیت، ئەوا بیگومان تۆ بالادهست و دانایت

«نزا و پارانهوهکانی» پهناگهی دل

لهم بهشدها، چهند نزا و داواکارییهکمان کوکړدوتهوه که ئارامی دهبهخشنه
:روح

بۆ ئاسانکاری: «خودایه! له کارهکانماندا ئاسانکاری وړیگهیهکمان بۆ
».ریکبخه که سوودی لی ببینین

بۆ رینمایی: «خودایه! رینماییمان بکه و ببه به سهرپهرشتیار و
».رپیشاندهری ژیانمان

بۆ راستی: «خودایه! له ههموو کاریکدا دهستمان بگره بۆ ئهو بریارهی که
».له راستی و چاکهوه نزیکتره

بۆ هاورپییتهی چاک: «خودایه! بمانکه لهو کهسانهی که ئارام دهگرن
لهگهل ئهو بروادارانهی شهو و روژ له پهروهردگاریان دهپارینهوه و تنهها
».رهمزاهندی تویان دهویت

اللهم لا تجعلنا ممن يطيع من أغفلت قلبه عن ذكرك وكان أمره فرطاً
(خوايه! بمانپاريزه لهوهی شوینی کهسیک بکهوین که دلیمان بیئاگا
(.کردووه له یادی تو و کارهکانی لهدهست چووه

اللهم ارزقنا جنات عدن التي هي نعم الثواب وحسنت مرتفقا (خوايه!
بههشتی عهدنمان پی ببهخشه که باشتترین پاداشت و جوانترین شوینی
(.جهوانهویه

اللهم لا تجعلنا ممن ذكر بآيات ربه فأعرض عنها (خوايه! بمانپاریزه
لهوهی ببینه ئهو کهسانهی نایهتهکانی پهروهردگاریان بهبیر دههینریتهوه و
(.پشتی تی دهکهن

اللهم لا تجعل على قلوبنا أكنة تمنعنا من فهم القرآن (خوايه! هیچ
پهردهیهک مهخهره سهر دلّمان که ریگریمان لی بکات له تیگهیشتی
(.قورئان

اللهم اجعلنا ممن إذا دُعي إلى الهدى استجاب (خوايه! بمانکهیت بهو
(.کهسانهی کاتیک بانگ دهکریں بو هیدایهت، یهکسهر وهلام دهدهنهوه

اللهم نسألك بأنك الغفور ذو الرحمة ألا تؤاخذنا بما كسبنا (خوايه! داوات لی
دهکهین بهوهی که تو لیخوشبوو و خاوهن پهحمهتیت، سزیمان نهدهیت
(.بههوی ئهو گوناهانهی نهجاممان داوان

اللهم آتنا رحمة من عندك وعلما من لَدُنْكَ علما (خوايه! پهحمهتیکمان
لهلایهن خوتهوه پی ببهخشه و زانستیکی تاییهتمان لهلایهن خوتهوه فیّر
(.بکه

اللهم ارزقنا معلماً يعلمنا مما علمته رشدا (خوايه! ماموستایهکمان بو بنیره
(.که لهو زانست و ریْنماییهی پیّت بهخشیوه، فیّرمان بکات

اللهم ارزقنا الصبر على طلب العلم (خوايه! ئارامگريمان پي ببهخشه
(.لهسر فيربووني زانست

اللهم اجعل ذريتنا خيراً زكاة وأقرب رحماً (خوايه! نهوهكانمان به چاكثر و
(.پاكثر و بهسوزتر بگيره

اللهم لا تجعلنا من الأخسرین أعمالا (خوايه! بمانپاريژه لهوهي ببينه
(.زيانمندتريني خهلكي له كار و كردهوهدا

اللهم لا تجعلنا ممن ضل سعيهم وهم يحسبون أنهم يحسنون صنعا (خوايه!
بمانپاريژه لهوهي ببينه ئهو كهسانهي ههولهكانيان له دنياډا بهفيرؤ چووه و
(.وا دهزانن كاريكي باش دهكهن

اللهم اجعل لنا جنات الفردوس نزلا (خوايه! بهههشتي فيردهوس بكهيت به
(.شويني مانهوهمان

اللهم اجعلنا ممن يرجو لقاءك ويعمل صالحاً ولا يشرك بك أحداً (خوايه!
بمانكهيت لهو كهسانهي ئومئدي ديداري تويان ههيه و كردهوهي چاك
(.دهكهن و هيچ كهسيك ناكهن به شهريك بوت

(دوعاكانى سوورهي (مريم

ئهم سوورهيته به دوعاياهي زور كرنووشبهراڼهي پيغههمبهرزهكهريا
(س.خ) دهست پي دهكات كاتييك به تههمنيكي گهورهوه داواي نهوه
:دهكات

(۱). دوعا بۆ داوای نهوهیهکی چاک و پهسهند (نایهتی ۵-۶):

رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا * يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا

پهروهر دگارا، له لایهن خۆتهوه پشتیوان و جینشینیکم پی ببهخشه، که)
میراتگری من و ئالی یهعقوب بیت، و پهروهر دگارا بیکه به کهسیکی
(پهسهند و جیی پهزامهندی).

(۲). زیکر و نزا بۆ پاکژکردنهوهی نهوهکان (نایهتی ۱۳):

ئهمه وهک وهسفی پیغهمبهریهحیا هاتووه، بهلام دهتوانریت وهک نزا بۆ
مندال بکریت:

«وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا»

خوایه بهزمیی و سۆزی خۆتمان بهسهردا ببارینه و نهوهکانمان پاک و)
(خاوین و پاریزکار بکه).

(دوعاکانی سوورهتی (طه

ئهم سوورهته کۆمهله دوعایهکی تیدایه که بۆ هر کهسیک بیهویت
کاریکی گرنگ بکات یان قسه بۆ خهڵک بکات، وهک کلیل وایه

(۱). دوعا بۆ کرانهوهی دل و ئاسانبوونی کارهکان (نایهتی ۲۵-۲۸):

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي * وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي * وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي *
«يَفْقَهُوا قَوْلِي»

پهرومردگارا، سنگم بو فراوان بکه [دلّم ئارام بکه]، و کارهکانم بو ئاسان
(بکه، و گری زمانم بکهروهه تا له قسهکانم تییگن

: (۲. دوعا بو داوای هاوکار و پشتیوان (نایهتی ۲۹-۳۲

وَاجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي * هَارُونَ أَخِي * اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي * وَأَشْرِكْهُ فِي
«أَمْرِي»

و یاریده‌م‌ریکم له کهسوکارم بو بریار بده، که هارونی برام بیّت، پشت و
(پهنامی پی قایم بکه و بیبه به هاوبهشم له کارهکه‌مدا

: (۳. دوعا بو زیادبوونی زانست (نایهتی ۱۱۴

«رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا»

(پهرومردگارا، زانست و زانیاریم زیاد بکه)

: (۴. دوعا بو داوای لیخووشبوون له کاتی فیرامووشکردندا (نایهتی ۱۱۵

«وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا»

پهرومردگارا، بمانپاریزه له بیرچوونهوه و بی ئیرادهیی، و بمانکه به
(خاوهن ئیرادهیهکی بههیز له‌سه‌ر ریگای تو

(دوعاگانی سوورهتی (الأنبياء

:۱. دوعای پیغهمبهر لووت (س.خ) بهرامبهر خراپهکاران (نایهتی ۷۴

«اللَّهُمَّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ»

(.خوایه! رزگارمان بکه له دهست گهلی ستهمکار و خراپهکار)

:۲. دوعای پیغهمبهر ئه یوب (س.خ) بۆ شیفا و لادانی ناخووشی (نایهتی ۸۳):

«رَبِّ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ»

(پهرومردگارا! بهراستی تووشی ئازار و نهخووشی بووم، و تو) (بهبهزه ییترین کهسیت له ههموو بهبهزه ییهکان)

:۳. دوعای پیغهمبهر یوونس (س.خ) له ناو تاریکی و تهنگانهدا (نایهتی ۸۷):

«لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ»

(خوایه! هیچ خوایهک نییه جگه له تو، پاکی و بیگمردی بۆ تو یه، بهراستی) (من له ستهمکاران بووم [کهمتهر خهمیم کردوو)

:۴. دوعای پیغهمبهر زهکهریا (س.خ) بۆ داوای مندال و نهوه (نایهتی ۸۹

«رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ»

پهروهر دگارا! به تهنیا جیم مه هیله [نهو هی کم پی ببه خشه]، هه رچه نده تو (باشترین میراتگریت)

۵. دو عای کو تایی سوور هته که بو داوهر یکردن و پشت بهستن (نایه تی): ۱۱۲)

«رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ ۖ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ»

پهروهر دگارا! به حق و راستی بریار بده، و پهروهر دگاری نیمه (خوایه کی میهره بانه و تهنه لهو داوای یار مه تی ده کریت بهرام بهر نهو (شانه ی که (ناحهزان) ده یلین)

:کو مه له دو عایه کی وهر گیر او له مانا قووله کانی نه م سوور هته

اللهم اجعلنا ممن يستجيبون لك في الخيرات (خوایه! بمانکه ییت لهو (که سانه ی که پهله ده کهن له نه نجامدانی کاره چاکه کاند)

اللهم اجعلنا ممن يدعونك رغباً ورهباً (خوایه! بمانکه ییت لهو که سانه ی که (به ئومید و به تر سه وه له تو ده پارینه وه

اللهم اجعلنا لك خاشعين (خوایه! بمانکه ییت به به نده ی ملکه چ و دل سوز بو (خوت)

اللهم نَفْسُ كَرَبْنَا كَمَا نَفَسْتَ كَرَبَ ذِي النُّونِ (خوايه! خهمهكانمان برهوينهوه
(.هر وهك چۆن خهمی هزرهتی یوونست رهواندهوه

اللهم استجب لنا ووهب لنا من لدنك ما تقر به أعیننا (خوايه! وهلامی
(.نزاكانمان بدهروه و شتيکمان پی ببهخشه که چاومان پی گهش بیتهوه

(له سوورهتی (المؤمنون

«رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ * وَأَعُوذُ بِكَ رَبَّ أَنْ يَحْضُرُونِ»

پهروهردگارم! پهناات پی دهگرم له وسوهسه و هاندانی شهیتانهکان، وه)
پهناات پی دهگرم پهروهردگارم لهوهی که (شهیتانهکان) له لام ناماده بین و
(.لیم نزیك ببنهوه

(۲. هر له سوورهتی (المؤمنون

:بؤ داوای لیخویشوون و بهدهستهینانی رحمهتی خودا

«دهق: «رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

واتا: "پهروهردگارمان! ئیمه ئیمانمان هیناوه، کهواته لیمان خویشبه و
".رحممان پی بکه، چونکه بیگومان تو باشتیرینی رحمکارانیت

(۳. له سوورهتی (الفرقان

ئهم دوعايه يهكيكه له جوانترين دوعاكان بو ئارامي دل لهناو خيزان و
مندالدا

«دهق: «رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

واتا: "پهروهردگارمان! له هاوسهرهكانمان و وهچهكانمان (مندالهكانمان)
كهسانيكمان پي ببهخشه كه بينه مايهي پرووناكي و خوشي چاومان، و
".بمانكه به پيشهوا بو پاريزكاران و چاكهكاران

(٤. له سوورهي (الشعراء

:دوعايهكي مانا قووله بو حيكهت و ناوبانگي چاك له دواي مردن

دهق: «رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ * وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي
«الْآخِرِينَ»

واتا: "پهروهردگارم! دانايي و حيكهتم پي ببهخشه و بمگهيينه به ريزي
چاكهكاران، وه ناويكي چاك و زماني راستگويم بو بريار بده له ناو
".(نهوهكاني دواي خومدا (تا به چاكه باسم بكهن

(پهناگهي دل (الفرقان و الشعراء

:١. له سوورهي (الفرقان) - نايهتي ٧٤

«رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا»

واتا: "پهروهر دگارمان! له هاوسهره کانمان و وهچه کانمان کهسانیکمان پی ببهخسه که بینه مایهی پرووناکی و خوشی چاومان، و بمانکه به پیشهوا و .نمونه بو پاریزکاران

۲. له سوورتهی (الشعراء) - نایهتی ۸۳ بو ۸۵ (دوعای پیغمبر نبیراهیم

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ * وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي
«الْآخِرِينَ * وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

واتا: "پهروهر دگارم! دانایی و حکمتهم پی ببهخسه و بمگهیینه به ریزی چاکه کاران، و ناوبانگیکی چاکم پی ببهخسه له ناو نهوهکانی داهاتوودا، و .بمکه به یهکیک له میراتگرانی بههشتی پر له نیعمهت

له سوورتهی (النمل) - نایهتی ۱۹

:دوعای پیغمبر سولهیمانه بو سوپاسگوزاری و کاری باش

دهق: «رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّْ وَأَنْ
«أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

واتا: "پهروهر دگارم! یارمهتیم بده و هانم بده تا سوپاسگوزاری نهو نیعمهتانهت بکه که ریزت پی ناوم خوم و دایک و باوکم، و یارمهتیم بده کاریکی چاک بکه که تو لپی رازی بیت، و به رحمتهی خوت بمانخهپته .ریزی بهنده چاکه کارهکانت

(له سوورتهی (القصص

: (۱. بو پئویستی و داوای یارمهتی (نایهتی ۲۴

«رَبِّ إِنِّي لَمَّا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ»

واتا: "پهروهر دگارم! من بهراستی پئویستم به هر خیر و چاکهیه که که تو
"بومی بنیریت

: (۲. بو داوای لیخو شبوون (نایهتی ۱۶

«رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي»

واتا: "پهروهر دگارم! بیگومان من ستهم له نهفسی خوم کردووه، لیم
"خوشبه

: (۳. بو کاتی ترس و دلهر اوکی (نایهتی ۲۱

«رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ»

"واتا: "پهروهر دگارم! رزگارم بکه له دهست گهلی ستهمکاران

له سوورهتی (النمل) - نایهتی ۵۹

: نهمه زیاتر وهک ستایش و سپاردنی کارهکانه به خودا

«دَهَق: «الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ»

واتا: "سوپاس و ستایش بۆ خودا، و سلاو و دروود بۆ سهر ئهو بهندانهی
".که ئهو هه‌لییزاردوون

له سوورته‌ی (العنکبوت) - نایه‌تی ۳۰

:بۆ داوای سهرکه‌وتن به‌سهر خراپه‌کاران

»دهق: «رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

واتا: "په‌روه‌ر دگ‌ارم! سهرکه‌وتووم بکه و سهرم بخه به‌سهر گه‌لی تیک‌ده‌ر
".و خراپه‌کاراندا

له سوورته‌ی (لقمان) - نایه‌تی ۱۷

:وه‌ک بنه‌مايه‌ک بۆ دوعا و ژيان

دهق: «يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا
»أَصَابَكَ

واتا: "پ‌ۆله‌ی شیرینم! نو‌یژ به‌ جوانی ئه‌نجام بده، و فه‌رمان به‌ چاکه‌ بکه
و پ‌یگری له‌ خراپه‌ بکه، و ئارام بگره‌ له‌سهر ههر ناخوشییه‌ک که
".تو‌وش‌ت ده‌بی‌ت

له سوورته‌ی (الروم) - نایه‌تی ۱۷-۱۸

:ته‌سبیحات و ستایش‌کردن

دهق: «فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ * وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ

واتا: "پاک و بیگهردی و ستایش بو خودایه کاتیک دهچنه کاتی نیواره و
کاتیکیش بهیانی دهکهنهوه، و ههر بو نهویشه ههموو سوپاس و ستایشیک
". له ئاسمانهکان و زهویدا، و له کاتی عهسر و کاتیکیش نیوهرو دهکهنهوه

له سوورهتی (لقمان) - نایهتی ۲۲

ئهمه دو عا نییه بهو مانایهی "رهبهنه"، به لام وهک بنهمایهکی دنیایی و
:سپاردنی کار به خودا زور گرنگه

دهق: «وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ

واتا: "ههر کهسیک خوی و پرووی خوی بسپیرییت به خودا و
کاروکردهوی چاک بییت، نهوا بیگومان دهستی گرتوو به پتهوترین پهت
". (و ریگهوه (که ههرگیز ناپچرییت

۴. له سوورهتی (السجدة) - نایهتی ۱۲

ئهمه دو عایهکه که ئاماژه به پەشیمانی دهکات، مروف دهتوانییت بو
:گهرانهوه و تهوبه بهکاری بهیانییت

دهق: «رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ

واتا: "په‌روه‌ردگارمان! (نئستا حقیقه‌تمان) بینی و بیستمان، که‌واته
بمانگیره‌وه (بۆ دونیا) تا کار و کرده‌وه‌ی چاک بکه‌ین، بیگومان نئمه نئستا
".یه‌قینمان هه‌یه و بروامان پی هیناویت

۱. له سوورته‌ی (الأحزاب) - نایه‌تی ۶۶

بۆ په‌ناگرتن له سزای دۆزه‌خ، ئهم دوعایه وه‌ک دانیپ‌دانان و پارانه‌وه‌یه

«دهق: «رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا

واتا: (ئهمه دوعای ئیماندارانه له‌سه‌ر ئهو که‌سانه‌ی که‌ ریگه‌ی راستیان لئ
تیکداون) "په‌روه‌ردگارمان! سزایه‌کی دوو ئه‌وه‌نده‌یان بده و نه‌فره‌تییکی
".گه‌وره‌یان لئ بکه

۲. له سوورته‌ی (فاطر) - نایه‌تی ۳۴

بۆ سوپاسگوزاری و نه‌مانی خهم؛ ئهم دوعایه ئیمانداران له به‌هه‌شتدا
ده‌یکهن، به‌لام له دونیايشدا بۆ لادانی خهم و په‌ژاره زۆر جوانه

«دهق: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

واتا: "سوپاس و ستایش بۆ ئهو خودایه‌ی که‌ ههموو جوړه خهم و
په‌ژاره‌یه‌کی لئ دوور خستینه‌وه، بیگومان په‌روه‌ردگارمان زۆر لیخو‌شبوو
".(و سوپاسگوزاره (پاداشتی چاکه‌کاران ده‌داته‌وه

۳. له سوورته‌ی (یس) - نایه‌تی ۲۷

دوعای ئیماندارى سوورەتى ياسين؛ ئەمە زياتر وەك ئاوات و دلخوشییه
به نیعمەتى خودا

«دهق: «يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ * بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

واتا: "ئەى خۆزگە گەلەكەم بيانزانییایە، كە چۆن پەروەردگارم لێم خوش
بوو و منى خستە ریزی ریزلێگیراوانەوه

٤. له سوورەتى (الصافات) - ئایەتى ١٠٠

دوعای پیغەمبەر ئیبراھیم بۆ مندالی چاک؛ ئەمە یەکیكە له كورتترین و
بهیژترین دوعاكان بۆ داواى منداڵ

«دهق: «رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ

"واتا: "پەروەردگارم! منداڵێكى چاك و سالحم پێ ببەخشە

٥. له سوورەتى (ص) - ئایەتى ٣٥

دوعای پیغەمبەر سولهیمان بۆ رزق و لیخوشبوون

دهق: «رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي ۖ إِنَّكَ أَنْتَ
الْوَهَّابُ»

واتا: "پهروهر دگارم! لیم خو شبه و دهسه لات و ملکیکی ئوام پی بیه خشه
که بو هیچ کهسیکی تر له دواى من نهییت، بیگومان تو زور
به خشندهیت."

له سوور هتی (ص) - نایهتی ٤١ .

(دوعای پیغمبر ئیوب کاتیک بیزار بوو له شهیتان)

«دهق: «أَنِّي مَسْنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ

واتا: "پهروهر دگارم! بیگومان شهیتان تووشی ماندویتی و نازاری زوری
". (کردووم (پهناات پی دهگرم

(سوور هتی (غافر

یهکیکه لهو سوور هتانهی که دلخو شکهترین دوعاکانی تیدایه، چونکه
خودا فیрман دهکات که چو فریشتهکان دوعا بو ئیمه دهکن

١. له سوور هتی (غافر) - نایهتی ٧ بو ٩

ئهمه دوعای ئهو فریشتانهیه که عهرشی خویان هه لگرتوووه بو)
(ئیمانداران، زور مانا قوول و پر له رحمهته

دهق: «رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ * رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ»

واتا: "پهروهر دگارمان! رحمهت و زانیاریت ههموو شتیکی گرتووه تهوه، کهواته لیخووشبوون بده بهوانه‌ی که تهوبه‌یان کردووه و شوینی ریگه‌که‌ت کهوتوون، و له سزای دوزه‌خ بییانپاریزه. پهروهر دگارمان! بیانخه‌ره ناو به‌هسته نه‌بر او‌هیکه به‌لینت پی داوون، خو‌یان و هر که‌سی‌کیش که چاک بووه له دایک و باوکیان و هاوسه‌ره‌کانیان و وه‌چه‌کانیان، بی‌گومان تو بالاده‌ست و دانایت. و له خراپه‌کان بییانپاریزه، چونکه هر که‌سیک لهو". روژ‌دها له خراپه‌ پیاریزیت، نه‌وا بی‌گومان رحمهتت پی کردووه

۲. هر له سووره‌تی (غافر) - نایه‌تی ۴۴

بو سپاردنی ههموو کاره‌کان به‌خودا کاتییک مروّف هه‌ست به):
(بی‌دهسه‌لاتی ده‌کات

دهق: «وَأَفْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

واتا: "من ههموو کاره‌کانی خوّم ده‌سپیرم به‌خودا، بی‌گومان خودا بینایه و". ده‌بینیت به ههموو به‌نده‌کانی

۳. له سووره‌تی (فصلت) - نایه‌تی ۳۶

:(بو پاراستن له شهیتان و وسوه‌سه)

دهق: «وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۖ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

واتا: "ئهگهر ههر وسوهسه و هاندانی شهیتانت تووش بوو، ئهوا پهنا بگره
"به خودا، بیگومان ئهو بیسه و زانیه

۴. له سوورتهی (الشوری) - نایهتی ۱۵

(دوعایهکی جوان بو داوای دادپهروهی و یهکریزی)

دهق: «اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۖ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ ۖ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ ۖ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا ۖ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

واتا: "خودا پهروهردگاری ئیمه و پهروهردگاری ئیوهشه، کارهکانی خوومان
بو خوومان و کارهکانی ئیوهش بو خوتان، هیچ کیشه و دهمهقالبیهک له
نیوانماندا نهییت، خودا ههموومان کوودهکاتهوه و ههر بو لای ئهویشه
"گهرانهوه

(پاکی ۲۵ و ۲۶) سهفه و سوپاسگوزاری

۱. له سوورتهی (الزخرف) - نایهتی ۱۳-۱۴

پیش دهستیپکردنی سهفه یان سهرکهوتن بهسه ئوتومبیل و ههموو
(جوړه هوکاریکی گواستنوهدا دهخوینریت

دهق: «سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ * وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
«لَمُنْقَلِبُونَ»

واتا: "پاک و بیگهردی بو ئهو خودایه‌ی که ئهمه‌ی بو رام کردین (بو‌ی ئاسان کردین)، نه‌گهرنا ئیمه‌ تو‌انای ئه‌وه‌مان نه‌بوو، و بیگومان ئیمه‌". هه‌موومان بو لای په‌روه‌ردگارمان ده‌گهرینه‌وه‌

۲. له سووره‌تی (الأحقاف) - نایه‌تی ۱۵

بو کاتی گه‌یشتنه‌ ته‌مه‌نی چل سالی و داوای سوپاسگوزاری و نه‌وه‌ی): چاک:

ده‌ق: «رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ»

واتا: "په‌روه‌ردگارم! یاریم بده و هانم بده تا سوپاسگوزاری ئهو نیعه‌تانه‌ت بکه‌م که پریت پی ناوم خۆم و دایک و باوکم، و یارمه‌تیم بده کاریکی چاک بکه‌م که تو لای رازی بیت، و وه‌چه و منداله‌کانم بو چاک و". سالح بکه، بیگومان من گه‌راومه‌ته‌وه‌ بو لای تو و من له موسلمانانم

۳. له سووره‌تی (محمد) - نایه‌تی ۱۹

ئهمه‌ فه‌رمانی خودایه‌ بو داوای لیخۆشبوون بو خۆت و ئیمانداران:

ده‌ق: «فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

واتا: "بزانه و دلنیا به که هیچ خوایهک نییه جگه له (الله)، و داوای
"لِیخَوْشِبُون بکه بۆ گونا ههکانی خۆت و بۆ پیاوان و ژنانی پروادار

٤. له سوور هتی (الفتح) - نایهتی ٤

نهمه زیاتر نایهتیکى ئارام به خشه بۆ دل

دهق: «هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ
«إِيمَانِهِمْ»

واتا: "ئهو خودایه که ئارامی و دلنیا یی دابهزانده ناو دلی ئیمانداران، تا
"ئیمان ههکیان زیاتر بیت له گهڵ ئیمانی پیشوویان

٥. له سوور هتی (ق) - نایهتی ٣٣

وهسفیکى جوانه بۆ ئهوانه ی دلایان لای خودایه

دهق: «مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ

واتا: "ئهو كهسه ی كه له (خوای) میهره بان دهترسیت له په نهانیدا، و به
"دلێکی پر له تهوبه و گهرا نهوه هاتووه تهوه لای خودا

پارانهوهکانی پاره ی ٢٨ و ٢٩

(١). له سوور هتی (الحشر) - نایهتی ١٠ (بۆ پاککردنهوه ی دل له ږق

دهق: «رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

واتا: "پهروهر دگارمان! لیمان خوشبه و بوئو برایانهمان که پیش ئیمه ئیمانیان هیناوه، و له ناو دلماندا هیچ جوړه کینه و رقیق دامه‌نی بهرامبه‌ر ئهوانه‌ی بروایان هیناوه، پهروهر دگارمان! بیگومان تو زور میهره‌بان و به‌به‌ز هیت

(۲). له سوورته‌ی (الممتحنة) - نایه‌تی ۴ بو ۵ (دوعای پیغمبه‌ر ئیبراهیم

دهق: «رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ * رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَافْغِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

واتا: "پهروهر دگارمان! هر پشت به تو ده‌به‌ستین و هر بو لای توش گه‌راوینه‌ته‌وه، و هر بو لای توشه گه‌ران‌ه‌وه‌ی کو‌تایی. پهروهر دگارمان! مه‌یانکه به‌وه‌ی ببینه هو‌ی تاقی‌کردنه‌وه بو بی‌اوه‌ران، و لیمان خوشبه "پهروهر دگارمان، بیگومان تو بالاده‌ست و دانایت

(۳). له سوورته‌ی (التحریم) - نایه‌تی ۸ (بو کاتی ته‌وبه و داوای پرووناکی

دهق: «رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَافْغِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

واتا: "پهروهر دگارمان! پرووناکی‌یه‌که‌مان بو ته‌واو بکه و لیمان خوشبه، بیگومان تو به‌سهر هم‌وو شتی‌کدا به‌توانایت

۴. له سوورتهی (نوح) - نایهتی ۲۸ (دوعایهکی گشتگیر بۆ دایک و باوک
): (و ئیمانداران

دهق: «رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ»

واتا: "پهروهر دگارم! لایم خوشبه و بۆ دایک و باوکم و بۆ ههر کهسیک که
". به ئیمانوه دپته ناو مالم، و بۆ ههموو پیاوان و ژنانی پروادار

: ۵. له سوورتهی (الجن) - نایهتی ۱۰

دهق: «وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا

واتا: "و ئیمه نایزانین که ئایا خراپیهک ویستراوه بۆ ئهوانهی له سهر
". زهوین، یان پهروهر دگاریان ویستوو یهتی ریگهی راستیان نیشان بدات

۱. له سوورتهی (النبأ) - نایهتی ۳۶

: ئهم نایهته وهبیر هینانهوهی بهخشندهیی بی سنووری خودایه

دهق: «جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا

واتا: "(ئهم بهههشت و نیعمهتانه) پاداشتی که له لایهن پهروهر دگارتوهه،
". بهخشینیکی زور و بی نهندازهیه

۲. له سوورتهی (الإنشراح) - نایهتی ۱ و ۵-۶

نهم سوورته خوی وهک دو عایهک وایه بو کاتی دلتهنگی و ناخوشی

دهق: «أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ * فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا * إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

واتا: "نایا سنگمان بو فراوان و ئارام نهکردیت؟ بیگومان له گهڵ ههموو ناخوشییه کدا، ئاسانییهک ههیه. بیگومان له گهڵ ههموو تهنگانهیه کدا، فراوانییهک ههیه"

۳. له سوورتهی (الفجر) - نایهتی ۲۷ بو ۳۰

نهمه دو عایهکی زور ئارامبهخشه بو کوتایی ژیان و دلنیاپی دل

دهق: «يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ * ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً * فَأَدْخُلِي فِي عِبَادِي * وَأَدْخُلِي جَنَّتِي

واتا: "ئهێ ئهو نهفسهێ که ئارام و دلنیایت! بگهڕیوه بو لای پهروهردگارت له کاتیکدا تو لیێ رازیت و ئهویش له تو رازییه. (بچۆ ناو). (ریزی بهندهکانم و بهههشتهکه مهوه"

۴. سوورتهی (الإخلاص) - بو ناسینی گهورهیی خودا

نهم سوورته وهک بناغهیی ههموو دو عاکان وایه

دهق: «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ

واتا: "بلی ئهو خوايه تاخانهیه. خودا ئهو زاتهیه که هممووان پیوئیستیان
".پییهتی و ئهو پیوئیستی به کس نییه

"۵. سوورتهی (الفلق) و (الناس) - "المعوذتین

ئهم دوو سوورته بهیژترین دوعان بو پاراستن له همموو خراپیهک
:((چاوهزار، حسوودی، و وسوهسه

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ...»: "پهنا دهگرم به پهرودگاری بهربهیان له»
".خرایهی دروستکراوهکان و حسوودان

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ...»: "پهنا دهگرم به پهرودگاری خهکی له»
".وسوهسهی شهیتان که له ناو دلهکاندایه

❀ (دوعاکی قورئانی پیروژ و نهینییهکانیان) ❀

دوعای پیغمبران (سهلامی خویان لی بییت) تهها داواکاری نین، بهلکو
قوتابخانهیهکن بو فیربوونی ئهوهی چون بهوپهری شهرمنویزی و یهقینهوه
:لهگهل خودا بدوییت

:۱. دوعای پیغمبر یونس (سلاوی خوی لی بییت

»دهق: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

نهینیه که ی: لیره دا پیغمبر یونس یه کسر داوای رزگار بوونی نه کرد، به لکو سره تا به توحید و پاکی بو خدا و داننان به هله ی خوی دهستی پیکرد. همه نیشانه ی ئهوپری بیده سه لاتی مروقه له بهردهم گهرهی خودا.

(۲). دوای پیغمبر ئیوب (سلاوی خوی لی بیت

»دهق: «أَنِّي مَسْنِيَ الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

نهینیه که ی: پیغمبر ئیوب (سلاوی خوی لی بیت) نهیوت "خوایه شیفام بده"، به لکو تهنها باسی حالی خوی کرد و وهسفی میهره بانی خودای کرد. همه فیрман دهکات که هندیک جار "باسکردنی حال" له "داواکردن" کاریگه تره، چونکه خودا خوی دهزانی چي له دلته

(۳). دوای پیغمبر زهکریا (سلاوی خوی لی بیت

»دهق: «وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

نهینیه که ی: لیره دا پیغمبر زهکریا (سلاوی خوی لی بیت) دهلیت: "خوایه من هه رگیز به دوعا کردن له تو بی هیوا نه بووم". همه فیری گه شبینیمان دهکات؛ که مروقه ده بیت میژووی چاکه کانی خودای له بهر چاو بیت و دلنیا بیت که خودا نائومی دی ناکات

(۴). دوای پیغمبر موسا (سلاوی خوی لی بیت

»دهق: «رَبِّ إِنِّي لَمَّا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

نه‌ینیه‌که‌ی: ئه‌مه‌ دو‌عای "هه‌ژاری مه‌عه‌وی"یه. پێغه‌مبه‌رموسا (سلاوی خوای لی بی‌ت) وتی خوایه‌ من پێویستم به‌و خێره‌یه‌ که‌ تو دای ده‌به‌زینیت. دوا‌ی ئه‌م دو‌عایه‌، خودا هه‌م مال، هه‌م کار و هه‌م خێزانیشی پێ به‌خشی

پێغه‌مبه‌ران پێش ئه‌وه‌ی دا‌وای 'پێویستی‌ه‌کانیان' بکه‌ن، وه‌سفی 'پێویستی' خۆیان و 'گه‌وره‌یی خودا'یان ده‌کرد. نه‌ینی قبول‌بوون له‌وه‌دایه‌ که‌ نیشانی "به‌هیت تو چه‌نده‌ فه‌قیری و ئه‌و چه‌نده‌ ده‌وله‌مه‌ند و به‌خشنده‌یه

(۱. دو‌عای لی‌خۆش‌بوون و گه‌ران‌ه‌وه‌ (ته‌وبه‌

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ
وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ،
«وَأَبُوءُ لَكَ بِذُنُوبِي فَاعْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

:واتای دو‌عاکه‌ به‌ کوردی

خودایه‌ تو په‌روهر‌دگاری منی، هیچ په‌رستراویک نییه‌ جگه‌ له‌ تو، تو»
منت دروست‌کردووه‌ و من به‌نده‌ی تو، من له‌سه‌ر په‌یمان و به‌لینی تو، تا
ئهو په‌ری توانام، په‌نا ده‌گرم به‌ تو له‌ شه‌ری ئه‌و کارانه‌ی که‌ کردوومه‌،
دان ده‌نیم به‌و نیعه‌تانه‌ی که‌ پێت به‌خشیوم، و دان ده‌نیم به‌ گونا‌هه‌کانمدا،
ده‌ی لیم خۆشبه‌، چونکه‌ بێگومان که‌س نییه‌ له‌ گونا‌هه‌کان خۆش‌بی‌ت جگه‌
»له‌ تو

:فه‌زل و گه‌وره‌یی ئه‌م دو‌عایه‌

پیغمبهری خودا (صلی الله علیه وسلم) دهفر موویت: هر کهسیک له بهیاناندا به یهقینهوه بیخوینیت و پیش نهوهی ئیواره دابیت بمریت، نهوا له نههلی بههشته. ههروهها هر کهسیک له شهودا به یهقینهوه بیخوینیت و پیش نهوهی بهیانی ببیتهوه بمریت، نهوا له نههلی بههشته

.) "ئه مه گهرهترین دوعای لیخوشبوونه "سید الاستغفار)

اللهم اِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي: (دوعای شهوی قهر - خواجه تو (لیخوشبهیت و حهزت له لیخوشبوونه، لیم خوش ببه

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ: دِقَّةُ وَجِلِّهِ، وَأَوَّلُهُ وَآخِرُهُ، وَعَلَانِيَتُهُ وَسِرُّهُ»

واتای دوعاکه به کوردی

خودایه له ههموو گوناهاهکانم خوشبه: ورد و درشتی، سههتا و کوتایی،»
».(ناشکرا و پهنهانی (نهینی

:چهند خالیکی گرنهگ دههبارهی نهه دوعایه

شوینی خویندن: سونهته له ناو سوجهدها بخویندریت، چونکه مروف له سوجهدها له ههموو کاتیک زیاتر له پهروهههگاری نزیکه

گشتگیری: نهه دوعایه هیچ جوهره گوناهییک ناهیلیتهوه که داوای لیخوشبوونی بو نهکات، چ بچووک بیت یان گهوره، کون بیت یان نو

دانپیدانان: نیشانهی کرنوښېردن و خوږه کهم زانینه له بهردهم گهورهی
(.خودا که مروځ داوای پاکبونهوهی تهواو دهکات

۲. دوعای ئارامی دل و رزگار بوون له خهم

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ،
«وَضَلَعِ الدِّينِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ»

:واتای دوعاکه به کوردی

خودایه! من پهنا دهگرم به تو له خهم و پهژاره (خهمی داهاتوو و
خهفتهی رابردوو)، و له بیدهسه لاتی و تهمهلی، و له رهزیلی و ترسنوکی،
».(و له قورسیی قهرز و ژیردهستهی پیاوان (زورداریی خهک

:کورتیهک دهربارهی دوعاکه

.خهم و پهژاره: هیزی دهر وونی مروځ لاواز دهکمن

.بیدهسه لاتی و تهمهلی: ریگرن له کارکردن و همولدان

رهزیلی و ترسنوکی: ریگرن له خهرجکردنی مال و قوربانیدان له پیناو
حهقدا

قهرز و ژیردهستهی: مروځ له بهردهم خهکیدا شکاو و بیهیز دهکمن

بهرده‌وامی دوعاګانی ئارامی و رزق

:اللهم رَحِمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ

خوایه ئومیدم به رحمتی تویه، بۆ چاوتر و کانیکیش نه‌مخه‌يته ژیر)
(دهستی نه‌فسی خۆم

:۳. دوعای داواکردنی رزق و هیدایهت

:اللهم إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا

خوایه داوای زانستی به‌سوود، رزقی چه‌لأل و پاک، و کرده‌وه‌ی)
(وهرگیراوت لی ده‌که‌م

:اللهم اهْدِنِي وَسَدِّدْنِي

(خوایه رینماییم بکه و له‌سه‌ر حق جیگیرم بکه)

:اللهم اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

خوایه به چه‌لآله‌که‌ت دوورم بخه‌وه له حرام، و به فه‌زلی خۆت)
(بپیویستم بکه له هه‌ر که‌سیکی تر

:۴. دوعای جیگیربوون له‌سه‌ر ئایین

:اللهم يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ

. (ئهی وهگیره ری دله کان، دلم جیگیر بکه له سهر ئایینه کهت)

: (۵. دوعای گشتگیر (بۆ دنیا و قیامت

: اللَّهُمَّ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

خوایه له دنیا و قیامه تیشدا چاکه مان پی ببه خشه و له ناگری دۆزه خ
(بمانپاریزه

— ★. 🗝️ . ★ — کلێله کان — ★. 🗝️ . ★ —

وشهی "اللهم" له بنهره تدا وهک ئه وه وایه بلئیت (یا الله)، به لام پیتیکی
"میم" ی بۆ زیاد کراوه له کۆتاییه کهیدا. زانا یان دهلێن ئهم "میم" ه وهک ئه وه
وایه ههموو ناوه جوانهکانی خودا کۆ بکاته وه؛ واته کاتیک دهلئیت "اللهم"،
به ههموو ناوه جوانهکانی خودا لئی دهپاریتته وه

پهناگهی دل: دوعا بۆ خیزان و دایک و باوک

: (۱. دوعا بۆ دایک و باوک (بۆ لیخۆشبوون و رحمهت

: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَوَالِدَيَّ وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

خوایه له دایک و باوکم خۆشبه و رحمهتیا پی بیۆشه، ههر وهک چۆن
له مندالیدا منیا به میهره بانی پهروه ده کرد

:اللهم اجْعَلْ أُمِّي وَأَبِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَبَارِكْ فِي عُمْرِهِمَا

خوایه دایک و باو کم بکهیته نه هلی به هشت و بهر هکت بخهیته
(تهمه نیانه وه)

:۲. دوعا بو پاراستنی خیزان و مندال

:اللهم بَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي

(خوایه بهر هکت بخهیته ناو خیزانم و مالم و منداله کانم)

:اللهم احْفَظْ أَهْلِي مِنْ كُلِّ سُوءٍ وَمَكْرُوهِ

(خوایه خیزانه کمم بیاریزیت له ههموو خراپه و ناخوشییه ک)

:اللهم اجْعَلْ بَيْنَنَا مِنَ الْمَوَدَّةِ وَالرَّحْمَةِ أَفْضَلَهَا

(خوایه گهوره ترین خو شه ویستی و میهره بانی بخهیته نیوانمانه وه)

:۳. دوعا بو ئارامی و بهخته وه ری مال

:اللهم اجْعَلْ بَيْتِي مَعْمُورًا بِذِكْرِكَ وَطَاعَتِكَ

(خوایه ماله کمم ئاوه دان بیت به یادی تو و عیباده تی تو)

:اللهم أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَأَصْلِحْ لِي أَهْلِي

(خوايه هموو کارهکانم بۆ چاک بکه و خیزانهکهه بۆ چاک و ریک بکه)

دوعا کردن بۆ خیزان و دایک و باوک، نهک تهنهها ئهوان دهپاریزیت،
بهلکو فریشتهیهک لهسهه سهرت دهوهستییت و دهلیت: (ئامین، و بۆ تۆش
".همان شت بیت)؛ واته خیرهکهی پیش ههموان بۆ خۆت دهگهریتهوه

بهشی دووهم: دوعاکانی "اللَّهُمَّ" له قورئانی پیروژدا

:(سوورهتی آل عمران - نایهتی ۲۶)

اللَّهُمَّ مَالِكِ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ
«تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

واتا: ئهی خودایه! ئهی خاوهنی ههموو دهسهلاتیک! دهسهلات دهدهیت به
ههر کهس بتهویت و لێی دهسینیتهوه له ههر کهس بتهویت، ههر کهس
بتهویت سهربهزی دهکهیت و ههر کهس بتهویت سهرشۆری دهکهیت،
ههموو خیرییک له دهستی تۆدایه و تۆ بهسهه ههموو شتییدا بهتوانایت

: (سوورهتی المائدة - نایهتی ۱۱۴)

اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً
«مِّنكَ» وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

واتا: خودایه، ئهی پهروهردگار مان! بهر هکته و ږز قیکی ناسمانیمان بو
دابهرینه که بپیته مایهی خوشی بو نهوهی سهرهتا و کو تاییمان و
نیشانیهک بیت له لایهن تووه، ږز قمان بده چونکه تو باشتړینی
ږز قهدهمرانیت

: (سوورهتی الزمر - نایهتی ۴۶)

اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
«فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ»

واتا: خودایه! ئهی بهدیهنهړی ناسمانهکان و زهوی، ئهی زانای نهینی و
ناشکرا، تنها تو ږریار دهدهیت له نیوان بهندهکانتدا لهو شتانهی که
کیشهیان تیدا ههبووه

: (سوورهتی یونس - نایهتی ۱۰)

دَعَوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ۚ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
«رَبِّ الْعَالَمِينَ»

واتا: پارانه‌وه‌یان تئیدا ئه‌وه‌یه: پاکی و بی‌گهردی بۆ تویه ئه‌ی خودایه! و
سلاویان تئیدا "سه‌لام"ه، و کۆتا قسه و پارانه‌وه‌شیان ئه‌وه‌یه: سوپاس و
ستایش بۆ په‌روه‌ر دگاری جیهانیان

❁ ❁ ❁+♥ پهناگه‌ی دل: گولزاری ناوه‌کان 🕊

"چۆن له دهرگای رحمه‌تی خودا بدهین؟"

نزا به ناوه پیرۆزه‌کانی خودا

ئه‌ی شافی (یا شافی): شیفای دایکم و ههموو نه‌خۆشه‌کان بده و
ته‌ندروستیان پێ ببه‌خشه

ئه‌ی وه‌دوود (یا وه‌دوود): خۆشه‌ویستی و ئارامی بخه‌ره نێوان دله‌کانمان و
مالمان پیر بکه له میهره‌بانێ

ئه‌ی فه‌تاح (یا فه‌تاح): دهرگای خێر و سه‌رکه‌وتنمان لێ بکه‌ره‌وه و
رێگه‌ی کاره‌کانمان بۆ ئاسان بکه

ئه‌ی سه‌لام (یا سه‌لام): ناشتی و هێمنی برژینه به‌سه‌ر ده‌روونماندا و له
ههموو ناخۆشیه‌ک بمانپاریزه

ئه‌ی هه‌کیم (یا هه‌کیم): له بریاره‌کانماندا ژیریم پێ ببه‌خشه و ههمیشه
به‌ره‌و باشت‌رینمان رێنمایی بکه

ئە‌ی قە‌وی (یا قە‌وی): ھێزما‌ن پێ ببەخشە بۆ تێپەراندنی ماندووێه‌تی و
قورسییه‌کانی ژیا‌ن.

ئە‌ی مە‌تین (یا مە‌تین): پشت و پە‌ناما‌ن بە و دڵما‌ن لەسەر پڕیگە‌ی راست
جێگیر بکە.

ئە‌ی لەتێف (یا لەتێف): بە سۆز و بەزە‌یی خۆت لەگە‌ڵما‌ن بە و لە
تە‌نگا‌نە‌دا دەستما‌ن بگرە.

❶. ناوە‌کانی رزق و سەرکە‌وتن 💰

الرزاق: بۆ فراوانبوونی رزق و بەرە‌کە‌ت 🍞

الفتاح: بۆ کردنە‌وه‌ی دەرگا‌ داخراو‌ه‌کان 🔑

الوهاب: بۆ بە‌خشی‌نی نیعمە‌تی بێ‌پەر‌ام‌بەر 📦

الغني: بۆ دە‌وڵە‌مە‌ندبوون و بێ‌پێ‌ویستبوون 💎

المغني: بۆ ئە‌وه‌ی خوا بێ‌پێ‌ویستت بکات 🏛️

الباسط: بۆ دە‌ستبە‌لا‌وی و فراوانبوونی بژێ‌وی 🙌

المعطي: بۆ داوا‌کردنی ھەر شتێ‌ک پێ‌ویستتە 🙏

المانع: بۆ رِیگریگرتن له زیان و بهلا

المغیث: بۆ هانا بردن و رزگار بوون له قهیران

۲. لیخۆشبوون و ئارامی دل

الغفور: بۆ لیخۆشبوون له گوناچه گهورهكان

الغفار: بۆ داپۆشینی ههلهكان

التواب: بۆ وهرگرتنی تهوبه و گهپرانهوه

العفو: بۆ سپرینهوهی گشتی گوناچهكان

القدوس: بۆ پاککردنهوهی دل له رق

السبوح: بۆ پاکی و بیگهردی خودا

الغافر: بۆ لیبووردهیی له ههلهكان

۳. پاراستن و دڵنیایی

السلام: بۆ ناشتی و ئارامی مال

المؤمن: بۆ نههیشتنی ترس و دلهپراوکی

المهيمن: بۆ چاودیری ههنگاوهكان

الحفیظ: بۆ پاراستن له چاوی پیس و پرووداو 🙌

الحافظ: بۆ پاراستنی مال و ئەمانەت 🏠

المقیت: بۆ پاراستنی هیزی جهسته و روح 💪

الرقیب: بۆ پاراستنی ورد له مهترسی 🕵️

٤. بهزهیی و خوشهویستی ❤️

الرحمن: بۆ بهدهستهینانی رحمهتی گشتی 🌍

الرحیم: بۆ بهزهیی خودا بهرامبەر ئیمانداران 💖

اللطیف: بۆ چارهسەری کێشهکان به نهرمی 🌸

الرؤوف: بۆ بهزهیی له کاتی تاقیکردنه‌وه‌دا 🙌

الودود: بۆ زیادکردنی خوشهویستی هاوسهران 💖

المجیب: بۆ وه‌لامدانه‌وه‌ی خیرای دو‌عاکان ⚡

الکریم: بۆ به‌خشینی زیاتر له چاوه‌روانی ✨

البر: بۆ داواکردنی چاکه له کاره‌کاندا 🌱

👊 ۵. هیز و سهرکهوتن

👑 العزيز: بۆ بهدهستهینانی شکۆ و سهربهزری

🩹 الجبار: بۆ چاککردنهوهی دله شکاوان

🏔️ المتکبر: بۆ شکاندنی لووتبهزری زآلمان

⚡ القوي: بۆ کاتیک ههست به لاوازی دهکهیت

⚓ المتين: بۆ جیگیربوون لهسهر بریار

🌊 القاهر: بۆ زآبوون بهسهر ترسدا

🔥 القهار: بۆ تیکشکاندنی نهوانهی ستهمت لی دهکهن

✨ المقتدر: بۆ بهدیهینانی کاری مهحال

🏗️ القادر: بۆ توانا لهسهر کاری قورس

📚 ۶. زانست و دانایی

📖 العليم: بۆ سهرکهوتن له خویندن و فیروبوون

🧠 الحکیم: بۆ وهرگرتنی بریاری دروست

الخبر: بۆ ئاشکرا بوونی راستیهکان 🔍

الرشید: بۆ دۆزینهوهی ریگا له کاتی ونبووندا 🧭

الهادي: بۆ هیدایهت و رینمایی 💡

البصير: بۆ بینابیت له نیوان حق و ناحق 👁️

السمیع: بۆ ئهوهی بزانیته خودا گوئیسته 🦻

۷. پاشایهتی و سهروهی 🏰

الملك: بۆ سهقامگیری کاروباری ژیان 👑

المالك: بۆ پاراستنی ملک و مال 🔑

مالک الملك: بۆ ریکخستنی ههموو ژیان 🌃

ذو الجلال والإکرام: بۆ گهیشتن به ئهوپهری ریز 🌸

العلي: بۆ بهرزبوونهوهی پله و پایه 📈

المتعال: بۆ پاراستن له نهیاران 🏔️

۸. ژیان و ههمیشهیی ♾️

الحي: بۆ تهنדרوستی و زیندویتی جهسته 🍏

القیوم: بۆ بهر یوه چوونی کاروباری رۆژانه

الواجد: بۆ دۆزینه وهی شتی ونبوو

الماجد: بۆ زیادبوونی فەزل و شکۆ

الواحد / الأحد: بۆ رێگایهک بۆ قوولبوونهوه له تهو حید

الصمد: بۆ ئه وهی پێویستت به کەس نه بییت

الأول: بۆ ئه وهی له کارتدا یه کهم بییت

الآخر: بۆ ئه وهی کوتایی کارت خیر بییت

الظاهر: بۆ دهر کهوتنی راستیه کان

الباطن: بۆ پاک کردنه وهی ناخ و دل

الوارث: بۆ مانه وهی ناوی چاکهت

۹. دادپهروه ری و گۆرانکاری

الحکم: بۆ یه کلا یی کردنه وهی کێشه کان

العدل: بۆ گه رانه وهی مافی خوراو

المبدیء: بۆ دهستی پێکی کاریکی نوێ

المعید: بۆ گهرانهوهی نیعمهتی روښتوو

المحيي: بۆ ژياندنهوهی هیوا

الممیت: بۆ کوټاییهێنان به شهري دوزمن

المقدم: بۆ پيشكهوتن له ئامانجهكاندا

المؤخر: بۆ دواخستنی به لا و خراپه

المقسط: بۆ چاكکردنی نيوان خهلكي

الجامع: بۆ کوکردنهوهی خير و نازيزان

۱۰. مهزنی و سوپاسگوزاری

العظيم: بۆ ههستکردن به گهورهی خودا

الحميد: بۆ سوپاسگوزاری بهردهوام

المجيد: بۆ فراوانبوونی ريز لای خهلك

الواسع: بۆ کاتی تهنگانه و فراوانی

الشهيد: بۆ ئاگاداری خودا له ستهمهكان

الحق: بۆ رزگاربوون له گومان

الولي: ریځایهک بۆ گهښتن به خوشهویستی خودا 🤝

النصیر: بۆ سهرکهوتن بهسهر ناخوښیدا 🚩

الباقی: بۆ ئهوهی کارهکانت فهوتاو نهبن ⌚

البدیع: بۆ داهینان و جوانی له کاردا 🎨

النور: بۆ دهرچوون له تاریکی خهم 💡

❖ ————— 🤲 ریځای گهښتن به وهلام 🤲 ————— ❖

مهرحه سهرهکییهکانی قبولبوون

ئهمانه بنهمای دوعاکهن و بهبی ئهمانه دوعا پریرهوی راستی خوئی ون
دهکات:

ئیخلاص و دلسۆزی: دهبیّت تهنها له خودا داوا بکهیت و بزانیّت تهنها ئهو
توانای پیدانی ههیه

خوارنی ههلال: یهکیک له گهورهترین ریگرهکانی قبولبوونی دوعا،
خواردن و پوشاکی حهرامه، وهک پیغهمبهر (ﷺ) دهفهرموویّت:
".خواردنی حهرام بیّت... ئیتر چۆن دوعای قبول دهبیّت؟

داواکردن له کاته زیرینه‌کان: وهک (نیوان بانگ و قامهت، کاتی باران). (بارین، سوجده، و کوټا سښی‌کی شهو

پهله نه‌کردن: نه‌لښت "دوعام کرد و وه‌لامم نه‌درايه‌وه"; چونکه خدا له کاتی گونجاودا وه‌لامت ده‌داته‌وه

تڼی بی نی یه‌کی گرنګ

وه‌لامدانه‌وه‌ی دوعا ههمیشه بهو مانایه نییه ریڅ نه‌وهت ده‌ست بکه‌وښت که ده‌ته‌وښت؛ هه‌ندی‌ک جار خدا زیانی‌کی گهوره‌ت لی دوور ده‌خاته‌وه، یان شتی‌کی باشت‌رت بو هه‌لده‌گریټ بو قیامه‌ت

سه‌ده‌قه و کاری‌گه‌ری‌یه‌کانی

سه‌ده‌قه یه‌کی‌که لهو په‌رستشانه‌ی که کاری‌گه‌ری‌یه‌کی سه‌رسور هښه‌ری هه‌یه له‌سه‌ر ژیانی مروټ و قبول‌بوونی دوعا‌کانیشی، چونکه نیشانه‌ی راست‌گو‌یی پروای مروټه (بو‌یه ناو‌نراوه سه‌ده‌قه، چونکه له 'صدق' یان (راست‌گو‌یی‌هه هاتووه

مه‌رجه‌کانی قبول‌بوونی سه‌ده‌قه

نیه‌تپاکی (نی‌خلاس): ده‌بیټ ته‌ن‌ها بو په‌زامه‌ندی خدا بیټ، نه‌ک بو نه‌وه‌ی "خه‌لک بلین" چند پیاوچا‌که" یان "ده‌ست بلاوه

مالی‌هه‌ل: خودای گهوره پاکه و ته‌ن‌ها شتی پاک قبول ده‌کات؛ سه‌ده‌قه به پارهی‌ک که له ری‌گه‌ی ناشرعی به‌ده‌ست هات‌بیټ، بی سووده

«چاکهیهک منهتی لهگهل بیت، پاداشتی تیدا نامینیت. ».

:باشترین جورهکانی سهدهقه

:سهدهقه تهنها پاره نییه، بهلکو مهودایهکی زور فراوانتری ههیه

سهدهقهی نهینی: ئهوهی دهستی چهیت نهزانیت دهستی راستت چی بهخشیوه؛ ئهمه کاریگهریهکی گهورهی ههیه له دوور خستهوهی تورهیی خودا.

بهخشین به کهسه نزیکهکان: ئهگهر خزم و کهسو کارت ههژار بن، پاداشتی سهدهقه بو ئهوان دوو هیندهیه (هم سهدهقهیه و هم گهیانندی). (رحمه

سهدهقهی بهردهوام (جاریه): وهک دروستکردنی بیریکی ئاو، چاندنی داریک، یان نویسی کتیب و بلاوکردنهوهی زانیارییهک که خهلک سوودی لی ببینن.

کهترین شت: تهناوت زهردهخهیهک به پرووی بهرامبهردا، یان لادانی بهردیک لهسهر ریگای خهلک، به سهدهقه ههژمار دهکریت.

:سووده گهورهکانی سهدهقه له ژياندا

پاراستن له بهلا: وهک دهوتریت سهدهقه بهلا دهگیریتوه و تهمهن دريژ دهکات.

چاکبونهوهی نهخوش: پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) دهفرموویت: "نهخوشهکانتان". به سدهقه دهرمان بکهن.

پاککردنهوهی دهروون: مروّف له رهزلی و خوپهرستی دوور دهخاتهوه.

:ناموژکارییهکی کورت

هیچ کات مهلی "نهم بره پارهیه کهمه بو سدهقه"؛ نیو دهنکه خورماش دهتوانیت بیته پاریزهرت له ناگری دوزه خ نهگهر به دلسوزی بیبهخشیت.

مهرجی وهرگرتنی "کردهوه" به گشتی

له نیسلامدا ههر کاریکی خیر (دوعا، سدهقه، نویت) تنها به دوو مهرج قبول دهیت.

:نیهتپاکی (الإخلاص): تنها بو خوا بیت

شوینکهوتنی پیغمبر (المتابعة): ریک بهو شیوازه بیت که نهو فیری کردوین؛ بو نمونه سدهقه بهو پارهیه نهیت که به حرام پهیدا بووه.

دهستپکردن به وهسنای خودا و سهلاوات

یهکیک له نهدهبهکانی قبولبون نهوهیه یهکسر داواکارییهکه نهیت. سهرهتا مهدح و سهنای خودا بکهیت، پاشان سهلاوات لهسهر پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) بدهیت.

پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) گویی له پیاوړیک بوو له نویژه کهیدا یه کسهر دوعای کرد، فهرمووی: "نهمه پهله ی کرد". فیری کردن که سهره تا به "الحمد لله" و سه لوات دهست پی بکهن

(سهرچاوه: سونهنی نه بو داود (۱۴۸۱)

۵. بریاردان و پیداگری (العزم في الدعاء

نابیت بلّیت "خودایه نه گهر ویستت لیم خوش بی"، چونکه کهس نییه خودا ناچار بکات. ده بیّت به بریاره وه داوا بکهیت

دوعا وهک تیر وایه، و نهم مهرجانهش وهک ژیی کهوانه کهن؛ ههرچهنده "ژیه که توندتر بیّت، تیره که دوورت دهروات و پیکانی مسوگرتر ده بیّت

نوریک: بازارگانه کهی خودا: لیثی کوری سه عد

لیثی کوری سه عد زانایه کی زور گه وره و دهو له مهند بوو. نهو نمونه ی نهو کهسه بوو که دلنیا بوو "سه دهقه و نزا" چون ژیان دهگورن

پرازیکردنی پهروهر دگار

لیث سالانه داهاتیکی زوری هه‌بوو، به‌لام میژوونوسان ده‌لین: "هیچ
سالیکی به‌سهر لیثدا نه‌ده‌هات که زه‌کاتی لی فەرز بی‌ت!" ده‌زانی بوچی؟
چونکه پیش ئه‌وه‌ی ساله‌که ته‌واو بی‌ت، هه‌موو سامانه‌که‌ی به‌سهر
هه‌زاران و کهسه نزیکه‌کانیدا ده‌به‌خشی. ئه‌و ده‌یگوت: "من به‌ماله‌که‌م
".بازرگانی له‌گه‌ل خودا ده‌که‌م

٢. وه‌لامدانه‌وه‌ی نزا به‌هۆی سه‌ده‌قه‌وه

روژیکیان ژنیکی هه‌زار هاته‌لای و وتی: "ئه‌ی ئی‌مام، کور‌ه‌که‌م نه‌خۆشه:
و پزیشک و توو‌یه‌تی دهرمانی ته‌نها هه‌نگوینه، منیش هه‌چم نییه." لیث
بانگی خزمه‌تکاره‌که‌ی کرد و وتی: "ته‌نه‌که‌یه‌ک هه‌نگوینی بده‌ری." "
"!خزمه‌تکاره‌که‌ وتی: "گه‌وره‌م، ئه‌و ته‌نها قاپیکی بچووکی ده‌ویست

لیث وتی: "ئه‌و به‌پیی پئویستی خۆی دا‌وا‌ی کرد، به‌لام من به‌پیی فه‌زلی
خودا پیی ده‌ده‌م." ده‌گێرنه‌وه‌ که هه‌ر ئه‌و شه‌وه‌ خودا دهر‌گایه‌کی گه‌وره‌ی
.پر‌زقی بو کرده‌وه‌ که چه‌ندین هه‌ینده‌ی ئه‌و هه‌نگوینه‌ی بو گه‌رايه‌وه‌

سه‌رچاوه: کتاب (البداية والنهاية) - ئیبن که‌سیر

ته‌وحید؛ کليلة زیرینه‌که‌ی گیرابوونی دوعا

هه‌بوونی ته‌وحید له د‌لدا ته‌ن‌ها وت‌نی وش‌ه‌یه‌ک نی‌یه، به‌ل‌کو ئه‌وه‌یه که د‌لت به ته‌واوی له ه‌وکاره زه‌مین‌یه‌کان د‌اب‌ریت و ته‌ن‌ها به په‌روه‌رد‌گاری ئاس‌مانه‌کانی ب‌ه‌ست‌یت‌ه‌وه. کات‌یک به یه‌ق‌ینه‌وه ده‌زان‌یت که "هیچ سوود و زیان‌یک نی‌یه ج‌گه له‌وه‌ی خودا ده‌ینوس‌یت"، ئه‌و کاته دو‌عاک‌هت ده‌بی‌ته تیر‌یک که هه‌ر‌گیز ئامان‌ج‌ه‌که‌ی هه‌له ناکات.

: (١. مه‌رجی یه‌که‌می وه‌لام‌دانه‌وه (پاک‌ی ن‌یت

خودای گه‌وره ده‌فه‌رمو‌یت: «فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ» (ته‌ن‌ها هاوار). (ب‌و خودا به‌رن و د‌ین و په‌رس‌ت‌ش‌تان ته‌ن‌ها ب‌و ئه‌و بی‌ت

ئهم ئایه‌ته پ‌یمان ده‌ل‌یت که ده‌ر‌گای ئاس‌مان ته‌ن‌ها ب‌و ئه‌و د‌لانه ده‌کر‌یت‌ه‌وه که ته‌ن‌ها "ئه‌و" ده‌بینن.

: (٢. به‌سه‌ره‌اتی پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر ئی‌براه‌یم له‌ناو ئا‌گر‌دا

کات‌یک پ‌ی‌غه‌م‌به‌ر ئی‌براه‌یم فر‌ید‌رایه ناو ئا‌گر، فر‌یشه‌یه‌ک هات و وت‌ی: "چ‌یت پ‌ی‌وی‌سته؟" ئی‌براه‌یم وت‌ی: "به تو هیچ، به‌لام به خودا به‌ل‌ی". ئهمه لووت‌که‌ی ته‌وح‌یده. کات‌یک د‌له‌که‌ی ته‌ن‌ها لای خودا بوو، خوداش فه‌رمان‌ی به ئا‌گر‌ه‌که کرد: «يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ» (ئهی ئا‌گر، ب‌به). (به سارد و سه‌لامه‌تی ب‌و سه‌ر ئی‌براه‌یم

.وانه: ئه‌گه‌ر ته‌وح‌یدت ته‌واو بی‌ت، ئا‌گر ده‌بی‌ته گو‌ل‌ستان

: (٣. نه‌ین‌یی دو‌عای "ذو النون" (یونس

پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) دهفر موویت: "دوعای یونس لهناو سکی نههنگدا،
"هیچ موسلمانیک نییه پیی دوعا بکات ئیلا خودا وهلامی دهداتهوه

سهرهتای دوعاکه به تهوکید دهست پیی دهکات: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» (هیچ
پهستر او یک نییه جگه له تو). ئهم دانییدانانه به تهنهایی خودا، هموو
بهربستهکانی نیوان بهنده و پهرومردگار لادهبات

رهگهکانی یهقین (تهوکید): سی پایهی ئارامیی دل

بو ئهوهی دلت بیته پهناگهی کی جیگیر و دوعاکانت ریگهی ئاسمان بیرن،
دهبیت ئهم سی رهگهی یهقینه له ناخدا بچینیت

رهگهکانی یهقین (تهوکید): سی پایهی ئارامیی دل

(۱). یهقین بهوهی که تهنها ئهو "بریاردهره" (تهوکید ی پرووبیه

ئهمه بروابوونیکی بی گومانه بهوهی که تهنها "خودا" تاکه خاوهن،
دروستکهر و بهریوهبری ئهم گهردوونهیه. هیچ جولّه و گورانییک لهم
جیهانهدا پروونادات نهگهر ئهو مؤلهتی نهدابیت

له پهناگهی دلدا: کاتیک دمرانیت تهنها ئهو "رؤزیدهر و بریاردهره"، ترس
له مروّف و ترس له داهاتوو له ناخدا دهریت. ئیتر دمرانیت هیچ کس
ناتوانیت رزقت ببریت یان زیانت پیی بگهیهنیت، مهگهر ئهو پیشتر
نوو سیبیتی

۲. یه‌قین به‌و‌ی که تهنه‌ا ئه‌و "شایه‌نی هاواره" (ته‌و‌حیدی ئولووه‌یه‌یه‌

ئەمە جەۋھەرى بەندايەتتايە؛ واتە ھەموو نزا، سوجدە، و پارانە ھەيەكت
تەنھا بۆ "ئەو" بىت. دلت بە ھىچ ھۆكاريكى زەمىننە ھەيەكتتە ھە و
تەنھا مەتەنەت بە بەزەيى ئەو ھەيەكت

له پەناگەى دۇدا: ئەم بىر وایە دۇت له كۆیلايەتى مەرقەكان ئازاد دەكات.
ئىتر پىويستت بەو نىيە له بەر دەرگای كەس بىارپىتەو، چونكە دەزانىت
دەرگای پاشای پاشاكان ھەمیشە كراو ھىە و تەنھا ئەو شایەنى ئەو ھىە دلى
بۆ بكەیتەو

۳. یه‌قین به‌وه‌ی که ته‌ن‌ها ئه‌و "بی‌سه‌ر و وه‌لام‌ده‌ه" (ته‌وحیدی ناو و سیفات):

ئەمە بېروابونە بەۋەي كە خۇدا خاۋەنى جۈانتىرىن ناو و بەرزىتىرىن
سىفەتەكانە. ئەو ھەموو شىتىك دەبىنىيەت و تەنانەت لىدانى دلى مىروويەكى
بىجۈۈكىش لە تارىكتىرىن شەۋدا دەبىستىيەت

له پهاښه دې دېدا: کاتېک دېزانيټ په کيک له ناوېکانې خودا "وه لامي دوه" يان "زور مېهره بانه"، نيتړ قهت ههست به تهنيايي ناکهيت. دېزانيټ ته ناهت نه گېر زمانت تواناي دېر بريني نازار هکانتې نه بېټ، نهو به باشتريڼ شيو ه له ناخټ تيډه گات و وه لامي ددهاتو ه

قه‌لای سیاردن (تهوه‌که‌ل): ئارامی له ناو زریاندا

کاتیک رهگهکانی یهقین له دلتدا جیگیر بوون، ئیتر کاتی ئهوهیه ههموو کارهکانت بدهیته دهست ئهو زاتهی که هیچ کاریکی لی تیک ناجییت. سپاردن (تهوهکهل) ئهوه نییه که دهست بهکار نهبییت، بهلکو ئهوهیه که دهستهکانت بجوئینییت و دلت لای پهروهردگاری ئاسمان بییت.

۱. جیاوازی نیوان هۆکار و هیژ

ئیمه وهک مروّف هۆکارهکان ئهجام دهدهین (دهخوینین، کار دهکهین، چارهسەر وهردهگرین)، بهلام تهنها پشت به "خودا" دهبهستین بۆ ئهجامهکه. ئهگەر پشتت به هۆکارهکان بهست (بۆ نمونه تهنها به پارهکهت یان عهقّلت)، ئهوا دلت ههمیشه له دلهر اوکییدا دهبییت، چونکه هۆکارهکان دهگۆرین و لهناو دهچن.

۲. نهینی دنیایی (پهناگهی دل)

کاتیک کارهکانت دهسپیریت به خودا، دلت دهبیته قهلایهک که هیچ خهمیک ناتوانییت بیروخینییت. ئهگەر شتیک بوو، دهلییت: "سوپاس بۆ خودا، خیری تیدایه"، ئهگەر نهبوو، دهلییت: "سوپاس بۆ خودا، زیانیکی لی دوور خستومهتهوه". ئهمهیه مانا راستهقینهکهی ئارامی.

دوعاکانی قورئانی پیروۆز

دوعای پیغممبهران (سهلامی خویان لی بیّت) تهنها داواکاری نین، بهلکو قوتابخانهیهکن بو فیربوونی نهوهی چۆن بهوپهری شهرمنویزی و یهقینهوه لهگهل خودا بدوییت

(۱). دوعای پیغممبهر یونس (سلاوی خوی لی بیّت

کاتیکی لهناو تاریکی سکی نههنگهکهدا بوو، دوعایهکی کرد که به "کلیل"ی ههموو ناخوشیهکان دادهنریت

«دهق: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

نهینیهکهی: لیرهدا پیغممبهر یونس یهکسر داوای رزگاربوونی نهکرد، بهلکو سهرهتا به تهوکید و پاکی بو خودا و داننان به ههلهی خوی دهستی پیکرد. ئەمه نیشانهی نهوپهری بیدهسهلاتی مروقه له بهردهم گهورهی خودا

(۲). دوعای پیغممبهر ئهیوب (سلاوی خوی لی بیّت

دوای سالانیکی زور له نهخوشی و لهدهستدانی مال و مندال، بهم شیوهیه پارایهوه

«دهق: «أَنِّي مَسْنِيَ الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

نهینیه کهی: پیغمبر ئه یوب (سلاوی خوی لی بیت) نهیوت "خوایه شیفام بده"، بهلکو تنها باسی حالی خوی کرد و وهسفی میهره بانی خودای کرد. ئه مه فیрман دهکات که هندیک جار "باسکردنی حال" له "داواکردن" کاریگهر تره، چونکه خودا خوی دهزانییت چی له دلته

(۳). دوای پیغمبر زهکهریا (سلاوی خوی لی بیت

:کاتییک تهمنی زور بوو و بییهش بوو له مندا

«دهق: «وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

نهینیه کهی: لیره دا پیغمبر زهکهریا (سلاوی خوی لی بیت) دهلیت: "خوایه من ههرگیز به دوعاکردن له تو بی هیوا نهبووم". ئه مه فیری گهشبینیمان دهکات؛ که مروف دهییت میژووی چاکهکانی خودای لهبر چاو بیت و دلنیا بیت که خودا نائومییدی ناکات

(۴). دوای پیغمبر موسا (سلاوی خوی لی بیت

:کاتییک له میسر رایکرد و هیچی شک نهدهبرد، تنها وتی

«دهق: «رَبِّ إِنِّي لَمَّا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

نهینیه کهی: ئه مه دوعای "ههزاری مهعنهوی"یه. پیغمبر موسا (سلاوی خوی لی بیت) وتی خوایه من پیویستم بهو خیرهیه که تو دای دههزینییت. دواي ئه مه دوعایه، خودا هه م مال، هه م کار و هه م خیزانیشی پی بهخشی

پیغهمبهران پېش ئه‌وه‌ی داوای 'پېویستییه‌کانیان' بکهن، وه‌سفی 'پېویستی' خویان و 'گه‌وره‌یی خودا'یان ده‌کرد. نه‌ینی قبول‌بوون له‌وه‌دایه که نیشانی "بدهیت تو چهنده فه‌قیری و ئه‌و چهنده ده‌وله‌مهند و به‌خشنده‌یه

(۱. دوعای لیخو‌شبوون و گه‌رانه‌وه (ته‌وبه

...اللهم أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ

(ئهمه گه‌وره‌ترین دوعای لیخو‌شبوونه و به "سید الاستغفار" ناسراوه)

:اللهم إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي

دوعای شه‌وی قه‌در - خوايه تو لیخو‌شبه‌یت و حه‌زت له لیخو‌شبوونه، لیم (خوش ببه

...اللهم اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً وَجِلَّةً، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ

خوايه له ههموو گوناحه‌کانم خوش ببه، ورد و درشتی، سه‌ره‌تا و (کو‌تایی

۲. دوعای ئارامی دل و رزگار‌بوون له خهم

...اللهم إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ

(په‌نا ده‌گرم به تو له خهم و په‌ژاره، و له بی‌ده‌سه‌لاتی و ته‌مه‌لی)

:اللهم رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ

خوایه ئومیدم به رحمتی تویه، بو چاوتروکانیکیش نه مخه یته ژیر)
(دهستی نه فسی خوم

:اللهم رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ

خوایه ئومیدم به رحمتی تویه، بو چاوتروکانیکیش نه مخه یته ژیر)
(دهستی نه فسی خوم

۳. دوعای داواکردنی رزق و هیدایهت

:اللهم إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا

خوایه داوای زانستی به سوود، رزقی حه لال و پاک، و کرده وهی)
(وهرگیراوت لی ده کهم

:اللهم اهْدِنِي وَسَدِّدْنِي

(خوایه رینماییم بکه و له سهر حق جیگیرم بکه)

:اللهم اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

خوایه به حه لاله کهم دوورم بخه وه له حهرام، و به فه زلی خوت)
(بیبیویستم بکه له ههر که سیکی تر

۴. دوعای جیگیربوون لهسه‌ر ئایین

:اللهمَّ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ

(ئهی وه‌گیږه‌ری دله‌کان، دلم جیگیر بکه لهسه‌ر ئایینه‌که‌ت)

۵. دوعای گشتگیر (بۆ دونیا و قیامه‌ت

:اللهمَّ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

خوایه له دونیا و قیامه‌تیشدا چاکه‌مان پی بیه‌خشه و له ئاگری دۆزه‌خ)
(بمانپاریزه

۱. دوعا بۆ دایک و باوک (بۆ لیخۆشبوون و ږهمه‌ت

:اللهمَّ اغْفِرْ لَوَالِدَيَّ وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

خوایه له دایک و باوکم خۆشبه و ږهمه‌تیان پی بیۆشه، هه‌ر وه‌ک چۆن)
(له مندالیدا منیان به میهره‌بانی په‌روه‌رده کرد

:اللهمَّ اجْعَلْ أُمِّي وَأَبِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَبَارِكْ فِي عُمْرِهِمَا

خوایه دایک و باوکم بکه‌یته ئه‌هلی به‌هه‌شت و به‌ره‌که‌ت بکه‌یته)
(ته‌مه‌نیانه‌وه

۲. دوعا بۆ پاراستنی خیزان و مندال

:اللهم بَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي

.(خوایه بهر هکمت بخهیته ناو خیزانم و مالم و منداله کانم)

:اللهم احْفَظْ أَهْلِي مِنْ كُلِّ سُوءٍ وَمَكْرُوهٍ

.(خوایه خیزانه کمم بپاریزیت له ههموو خراپه و ناخوشییهک)

:اللهم اجْعَلْ بَيْنَنَا مِنَ الْمَوَدَّةِ وَالرَّحْمَةِ أَفْضَلَهَا

.(خوایه گهوره ترین خو شه ویستی و میهره بانی بخهیته نیوانمانه وه)

۳. دوعا بۆ ئارامی و بهخته وهری مال

:اللهم اجْعَلْ بَيْتِي مَعْمُورًا بِذِكْرِكَ وَطَاعَتِكَ

.(خوایه ماله کمم ئاوه دان بیت به یادی تو و عیبادهتی تو)

:اللهم أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَأَصْلِحْ لِي أَهْلِي

خوایه ههموو کاره کانم بۆ چاک بکه و خیزانه کهشم بۆ چاک و ږیک
(بکه).

دوعا کردن بۆ خیزان و دایک و باوک، نهک تهنها ئهوان دهپاریزیت، " بهلکو فریشتهیهک لهسهر سهرت دهووستیت و دهلئیت: (ئامین، و بۆ تۆش "همان شت بیت)؛ واته خیرهکهی پیش ههموان بۆ خۆت دهگهریتهوه

دوعا؛ پردی نیوان دلّهکان

دوعا بۆ ههموو وهرزهکانی ژیان

ئاوړیک: دوعای ئوم سهلمه بۆ گۆرینی ناخۆشی بۆ خیر

کاتیک هاوسهرهکهی (ئهبو سهلمه) کوچی دوايي کرد، ئوم سهلمه زۆر دلتنگ بوو. لهو کاته سهختهدا ئهو فهرموودهیهی بیرکهوتهوه که دهلئیت له کاتی ناخۆشیدا بلین

«دهق: «اللَّهُمَّ أَجِرْنِي فِي مُصِيبَتِي، وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا

». (خودایه لهم ناخۆشییهدا پاداشتم بدهرهوه و شتیکی باشترم بۆ بگۆرهوه)

ئوم سهلمه دهلئیت: له دلی خوودا دهموت "کی له ئهبو سهلمه باشتره؟" (چونکه زۆر هاوسهرهکهی خووش دهویست)، بهلام بههوی ئهم دوعایهوه و متمانهی به خودا، خودا کردی به هاوسهری پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) که باشترینی ههموو مروقایهتییه. ئهمه وانهیهکی گهورهیه که پهناگهی راستهقینهی دل، تهنها گهرانهویه بۆ لای خودا له کاتی لهدهستدانی نازیزترین کهسهکاندا

». (سهرچاوه: (صحیح مسلم، فهرموودهی ژماره ۹۱۸

(ئاوړيک: هیزی دوعا له گورینی دلهکاندا (دایکی ئه‌بو هورهیره

ئهبو هورهیره زور حزی دهکرد دایکی بیټه موسلمان، به‌لام دایکی
پرازی نه‌دوبوو. رۆژیک رۆیشته لای پیغمبهر (صلی‌الله‌علیه‌وسلم) و وتی: "دوعا
بۆ دایکم بکه هیدایهت بدریت". پیغمبهر (سلاوی خوی لى بیټ)
(فهرمووی: (خودایه هیدایهتی دایکی ئهبو هورهیره بده

ئهبو هورهیره ده‌لیت: کاتیک به دلخوشییهوه گهرامهوه بۆ مالهوه، گه‌یستمه
بهر دهرگا و گویم له دهنگی ئاو بوو دایکم خوی ده‌شورد، کاتیک هه‌ستی
به من کرد دهرگا‌که‌ی کردهوه و وتی: "شایه‌تی ده‌دم که هیچ خودایه‌ک
نییه جگه له ئه‌لا و محهمهد پیغمبهری خودایه". تنها به یه‌ک دوعای
پر له یه‌قین، ژيانی که‌سیک له تاریکییهوه گۆرا بۆ پرووناکی

(سهرچاوه: (صحیح مسلم، فهرمووده‌ی ژماره ۲۴۹۱

(ئاوړيک: به‌ره‌کت له ژياندا (ئهنه‌سی کوری مالیک

دایکی ئهنه‌س، ئهو کاته‌ی ئهنه‌س مندا‌ل بوو، بردی بۆ لای پیغمبهر (صلی‌الله‌علیه‌وسلم) و وتی: "ئهمه خزمه‌تکاری تویه، دوعایه‌کی بۆ بکه". پیغمبهر (صلی‌الله‌علیه‌وسلم) فهرمووی

«اللَّهُمَّ أَكْثِرْ مَالَهُ، وَوَلَدَهُ، وَبَارِكْ لَهُ فِيمَا أُعْطِيَتهُ»

خودایه مال و مندالی زور بکه، و بهر هکت بخه ره نهو شتهی بیت)
(بهخشیوه

نهس نهونده تهمنی دریژ بوو و نهونده مندال و نهوی ههبوو که
نده ژمیردران، و باخچهکانی سالی دوو جار بهریان دهگرت بههوی نهو
بهر هکتوه. نهه نیشانمان دهوات که کاتیک خودا بهر هکت دهخاته ژیانی
مروقهوه، کهمهکه دهبیته زور و تهمنهکش پر دهبیت له خیر

سهرچاوه: (صحيح البخاري، ژماره ۶۳۴۴، و صحيح مسلم، ژماره
۲۴۸۰).

(ئاوړیک: گورانی ناخ بو یادی خودا (فوزهیلی کوری عهییاز

نهم پیاوه پیش نهوی ببیته عابیدیکی گهوره، ریگر بوو! شهویک ویستی
بجیته ناو مالیک، گوپی له دهنگی قورن خویندن بوو که دهخویندهوه:
«أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ» (نایا کاتی نهوه نههاتوه
بو نهوانهی ئیمانیان هیناوه دلیان بو یادی خودا نهرم بیت؟). ههر لهو
ساتهدا دلی لهرزین و وتی: "بهلی خودایه، کاتی هاتوه". تنها به یهک
نایست له گهورهترین ریگرهوه بوو به گهورهترین عابید

(سهرچاوه: (سير أعلام النبلاء - بهشی ژياننامهی فوزهیلی کوری عهییاز

ئاوړيک: عروهي کورې زوبهیر لهسهر ئارامگرتن، شهیبانی راعی لهسهر هاوسهری سألح، و بهرهی کورې مالیک لهسهر یهقین و نزیکبوونهوه له خودا، کوټا موړی جوانی بوون بو بهشی چیرۆکهکان

:«ئهمهش ریکخستنوهی دهقهکان بو ناو کتیبی «پهناگهی دل»

(ئاوړيک: ئارامگرتن له کاتی تاقیکردنهوهدا (عروهي کورې زوبهیر

عروه قاچی تووشی نهخووشی بوو و پیویست بوو بېردریتوه. به بیهووشی نهیبرییهوه، بهلکو وتی: "کاتیک دهچمه ناو نوڅر، بیبرنهوه". که نوڅری کرد و قاچیان برییهوه، تنها وتی: "سوپاس بو خودا، چوار پهلهم پی بهخشیوو، یهکیکت لی سهندمهوه و سی دانست بو هیشتمهوه". بههوی ئهم ئارامگرتنه و دوغایهوه، خودا شیفای بو نارد و بوو به یهکیک له گهورهترین فقهیهکانی مهدینه

(سهرچاوه: (کتیبی البداية والنهاية - ئبین کهسیر

(ئاوړيک: هاوسهری سألح و ئارامی مال (شهیبانی راعی

شهیبان کهسیکی شوان و ساده بوو، بهلام ههمیشه داوای له خودا دهکرد هاوسهریکی پی ببخشیت که یارمهتی بدات لهسهر یادی خودا. کاتیک هاوسهرگیری کرد، هاوسهرهکهی ئهوهنده سألح بوو، هر کاتیک شهیبان خهوی لی بکهوتایه، هاوسهرهکهی به ئارامی ههلیدهستاند و دهیوت: "ئوانهی خوین خوش دهویت له پهناگهی دلایاندا (یادی خودا) خویان لی ناکهویت". زیانیان بوو به نمونهی ئارامی مال

(سەرچاوه: (کتیبی صفة الصفوة - ئیین جهوزی

ئاوړیک: پیاوړیک بوو ئهگەر سویندی به خودا بخوار دایه، خودا
"سویندهکهی بو دهینایه دی

(بهره ی کوری مالیک)

ئهمه چیرۆکی هاوهلێکه که ږهنگه زور کس ناوی نه بیستبیت، ئهو برای
ئهنه سی کوری مالیک بوو. بهره کسێکی زور ساده و لاواز دیار بوو،
به لام دلێکی هه بوو که په یوه ندیه کی راسته وخوی له گهل خودا هه بوو.
په یغه مبه (سلاوی خوی لی بیت) دهر باره ی فهرموویه تی: "زور کس
هه ن قزبان ژاکاوه و جلهاکانیان توز افاییه و کس سهیریان ناکات، به لام
". ئهگەر سویند به خودا بخون بو شتیک، خودا سویندهکهیان بو دهباته سهر

له یه کیک له جهنگه سهختهکاندا (جهنگی یه مامه)، موسلمانان تهنگاو
بوون. چوونه لای بهره و وتیان: "ئهی بهره، سویندیک به پهروه دگارت
بخو تا سهرمان بخات". ئهویش وتی: "خودایه، سویندت پی دهخوم که
سهرکهوتنمان پی ببخشیت و منیش بکهیته یه کهم شههید". ههر لهو پرژه دا
موسلمانان سهرکهوتن و بهره بوو به یه کهم شههید

(سەرچاوه: (صحيح البخاري) و (البدایة والنهاية - ئیین کهسیر

(پلهی شههیدی و یهقین (ئاوړیک: حهرام کوری میلحان

نهم هاوه له يهكېك بوو لهوانه ی له بیر مهعونه به خیانته هیرشیان کرایه سهر. کاتیک ړمیکیان گرتنه پشته و ړمهکه له سنگیهوه دهرچوو، نهو خوینهکه ی دهستی خوی لیدا و بهسهر دهموچاو و سهریدا دهسو و هاواری دهکرد: "فُزْتُ وَرَبَّ الْكَعْبَةِ" (سویند به پهرودر دگاری کهعبه). (سهرکهوتم و بر دمهوه

نهو کهسه ی که ړمهکه ی لیدا، سهری سوورما و وتی: چوڼ دهلیت بر دمهوه که من کوستم؟ نهم دیمه نه بووه هو ی نهو ی بکوژه که (جهبار کوری سلما) دواتر لی بکوځیتهوه و ببیته موسلمان. نهمه نهو لووتکه ی. نیمانه یه که مردنیش به سهرکهوتم دهبینیت

. (سهرچاوه: (صحيح البخاري) و (البداية والنهاية - نيين کهسير

(بو هیدایهت و نیمانداری (ناوریک: عیماد و جیگیری دل

له فهرمووده ی صهحیحا هاتووه که پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) زوړترین دو عایهک که دهیکرد، داوای جیگیربوونی دلی دهکرد. نیمان پهناگیهکی جیگیره له جیهانیکی پر له گوړاندا. هاوه لان کاتیک هستیان به لهرزی دل دهکرد، نهم دو عایهیان دهخویند

«يَا مُقَلَّبَ الْقُلُوبِ ثَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ»

. (نه ی گوړمړی دلکهان، دلهم جیگیر بکه لهسهر نایینه کهت)

نهمه پیمان دهلیت که هیدایهت دیارییهکی خوداییه و پیویستی به پاراستن ههیه، هر کاتیک دلت توند بوو، نهم کليلة بهکار بهینه بو نارامی ناخت

(سەرچاوه: (جامع الترمذي، فهرموودهی ژماره ۲۱۴۰

(بۆ رزق و بهرکهتی مأل (ئاوړیک: عهلی و فاتیمه

رۆژیک فاتیمه (خوای لی رازی بیټ) چوو بۆ لای پیغمبهر (صلی الله علیه وسلم) تا داوای خزمهتکاریک بکات بۆ یارمهتیدانی له مالهوه، بهلام پیغمبهر (صلی الله علیه وسلم) شتیکی فیڕکرد که له ههموو دونیا باشتتر بوو، پیی فهرموو پیش: خهوتن بلی

«(سُبْحَانَ اللَّهِ (۳۳)، الْحَمْدُ لِلَّهِ (۳۳)، اللَّهُ أَكْبَرُ (۳۴)»

ئهم ویرده نهک ههر هیزی جهستهی پی بهخشین، بهلکو بهرکهتیکی وههای خسته ناو مالهکهیان که هستیان به هیچ کهمییهک نهدهکرد. بهرکهتی راستهقینه له زۆریی پارهدا نییه، بهلکو لهو ئارامیهدایه که خودا دهیخاته ناو مالهکهتهوه

(سەرچاوه: (صحيح البخاري، فهرموودهی ژماره ۳۱۱۳

۳. ئاوړیک: بۆ هاوسهری سألح و پیکهوهژیانی بهختههر

پیغمبهر (صلی الله علیه وسلم) ههمیشه هاوهلانی فیڕ دهکرد که هاوسهری سألح گهورهترین سامانی ژیانه. له یهکیک له دوعا جوانهکاندا هاتووه که داوای: هاوسهریک دهکریټ ببیته مایهی پشوو

«دهق: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

خودایه، داوای خیر و چاکهی نهم هاوسهرم لی دهکهم و نهو خیرهشی که)
(تو له سروشتیدا چاندووته

کاتییک هاوسهرهکان به یهکهوه دهنه پهناگه بو یهکتری، مالهکهیان دهبیته
پارچهیهک له بههشت. نافرتهی چاک و پیاوی چاک نهو دوو کو لهکهیهن
که "پهناگهی دل" لهسهر بنیاد دهنریت

(سهرچاوه: (سنن أبي داود، فهرموودهی ژماره ۲۱۶۰

(پاراستنی مندال (ئاورییک: دوعای پیغهمبهر بو حهسهن و حوسین

پیغهمبهر (صلی الله علیه وسلم) نهوهکانی زور خوش دهویست و ههمیشه ههولی دهدا
له ههموو خراپهیهک بییانپاریزیت. دهستی دهخته سهر سهریان و نهم
:دوعایهی بو دهخویندن

دهق: «أَعِذْكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ، مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ
لَا مَةَ

پهناتان دهگرم به وشه تهواوهکانی خودا، له ههموو شهیتانیک و)
(بوونهوهریکی زیانبهخش، و له ههموو چاویکی پیس

ئهمه فیрман دهکات که دایک و باوک دهبیّت به دوعا دهوری منداله‌کانیان بگرن، چونکه پاریزگاری خودا به‌هیزترین قه‌لایه بویان

(سەرچاوه: (صحیح البخاری، فهرمووده‌ی ژماره ۳۳۷۱

کۆتایی

پیغهمبەر (صلی‌الله‌علیه‌وسلم) ده‌فهرموویّت: «ادْعُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ مُوقِنُونَ بِالْإِجَابَةِ»
(دوعا له خودا بکه‌ن و یه‌قینتان هه‌بیّت که وه‌لامتان ده‌داته‌وه

که‌واته "په‌ناگهی دل" ئه‌وه‌یه که دوعا بکه‌یت و ئیتر خه‌م نه‌خو‌یت؛ چونکه
کاره‌که‌ت سپاردووه به که‌سیک که له دایکت میهره‌بانتره و له خو‌ت
زاناتره به به‌رژه‌ه‌ندییه‌کانی خو‌ت

دوا و یستگه: تهوبه؛ گهرانهوه بۆ باوهشی رحمت

خوینهری نازیز، دلکانمان ههندیك جار وهك ئاوینهیهك وان كه
تهومژی گوناوه و غفلت دهیانگریت، بهلام جوانیی پهیهندیی ئیمه
لهگهل خودا لهوهدايه كه ئهو تهنها پهروهردگار یكه، "پهناگهیه". دهرگای
ئهو، تاكه دهرگایه كه بۆ چوونه ژوورهوه پئویستت به هیچ نییه، تهنها
یهك "فرمیسی راستگو" و یهك "ئاھی پشیمانی" بهسه بۆ ئهوهی
.هموو شتیک ببیتهوه به پرووناکی

دانپیدانان: شکومهندییهك له پهناي لاوازیدا

هیچ ساتیک شکومهندتر نییه لهو کاتهی له خهلوهتیکی بیدهنگدا، لهگهل
پهروهردگاری میهرهبانت کۆدهبیتهوه. لهویدا كه تهنها ئهو دهتبییت، به
دلکی شکاو و لیوانریژ له ئومید دهلییت: "خودایه، من لاواز بووم و
ههلهم کرد، بهلام تو گهورهیت و میهرهبانیت." ئهمه شهرمهزاری نییه؛
ئهمه وهك گهرانهوهی بالندهیهکی ماندووه بۆ ناو هیلانه، یان گهرانهوهی
.ماسیهکی تینووه بۆ ناو زهریای بی کوتایی رحمت

(نزا بۆ لیخۆشبوون (چرپهی نیوان بهنده و پهروهردگار

خودایه، پهنا دهگرین به سۆزی تو لهو گوناهاهی كه تهنها خۆت له
نهینیدا ئاگات لییانه، و لهو ههلهانی كه لهبردهم چاوی خهلكیدا لیمان
.پروویدا

ئهی غهفوور، ئهو گوناهاڼه مان بو بسره وه که وهک تهه پرېگری له رزق و بهرکه تمان دهکن. دلّمان والی بکه وهک بهفري سهر چياکان سپی و پاک بېتهوه. ئهی تهوواب، تهوبه مان لی وهرگره و بمانکه بهو که سانهی "که دواي هموو ههلهیهک، به عیشقیکی زیاترموه دهگرینهوه بو لات

پهيامی کوتایي: کوچ بهرمو پرووناکی

تهوبه تنها گریان نییه بو دویني، بهلکو چرايهکه بو سبهيني. گرنګ نییه گوناهاکانته چنده گهوره، چونکه زهريای رحمتهی خدا هموو تاریکيهکان دهشواتهوه

با ئهم کتیبه لیږدها تهواو نهبيت، بهلکو ببيتته ئهو پهناگهیهی که هر کاتیک جهنجالیی ژيان و ماندوويهتی سالان نازاری دایت، دلّت تییدا نارام بیتهوه. خدا خوشی دهویت، چونکه هیشتا لپیچینهوهی نهکردوه و دهرفتهی "گهرانهوه" ی پی داویت

(کوتایي کتیبی (پهناگهی دل

بهشی يهکهه: دوعا؛ کللی دهرگای رحمته

دوعا تنها وشه نییه، بهلکو پهيوهندییهکی راستهوخوی رّوحیه له نیوان عهد و پهره دگاردا

:نهینیهکانی قبولیوونی دوعا

۱. یهقین: دوعا بکه و دلنیا به خدا وهلامت دهداتهوه

۲. کاته پیروزمکان: سوود له کاتی سهحر، کاتی باران بارین، و نیوان بانگ و قامهت وهر بگره

۳. سهدهقه: پیش دوعا کردن چاکهیهک بکه، چونکه چاکه دهرگای ئاسمان دهکاتهوه

بهشی دووهم: گهشتیک لهگهل ناوه پیروزمکانی خدا

:کاتیک به ناوهکانی خدا بانگی دهکیت، دلت ئارام دهبیتهوه

.یا الله: کاتیک ههموو دهرگاگانت لی دادهخریت

.یا جهبار: بو چاککردنهوهی دله شکاوهکان

.یا وهوود: بو زیادکردنی خوشهویستی و سوز

بهشی سییهم: رهگهکانی یهقین و قهلاهی تهوهکهل

۱. تهوحیدی پرووبیه: یهقین بهوهی تنها ئهو بریاردهره

۲. تهوحیدی ئولووهیه: تنها ئهو شایهنی هاوار و نزا و کرنوشه

۳. تهوحیدی ناو و سیفات: یهقین بهوهی ئهو بیسه و وهلامدهره

: (قہ لای سپاردن (تہو مکل

نیمہ ھوکارهکان نهنجام دہدین، به لام پشت تہنہا به "خودا" دہہستین.
 نھگر شتیک بوو دہلین: "سوپاس بو خودا، خیری تیدایه"، نھگر نہبوو
 "دہلینیت: "سوپاس بو خودا، زیانیکی لی دور خستوومہتہوہ

(بہشی چوارہم: دوعاکانی قورئان و پیغمبران (سلاوی خویان لی بیت

۱. دوعای پیغمبر یونس: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ».

۲. دوعای پیغمبر نوب: «أَنِّي مَسْنِيَ الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ».

۳. دوعای پیغمبر زهکریا: «وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا».

۴. دوعای پیغمبر موسا: «رَبِّ إِنِّي لَمَّا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ».

بہشی پینجہم: دوعا بو وەرزهکانی ژیان

«بُو دایک و باوک: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَوَالِدَيَّ وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا».

«بُو خیزان و مندال: «اللَّهُمَّ بَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي».

«بُو ئارامی مال: «اللَّهُمَّ اجْعَلْ بَيْتِي مَعْمُورًا بِذِكْرِكَ وَطَاعَتِكَ».

(بہشی شہشہم: ئاورهکان (چیروکی ھیزی دوعا

ئوم سەلمە: چۆن دوعا ناخۆشی گۆری بۆ خێر و بوو بە هاوسەری
(پێغەمبەر) (سلاوی خواى لى بێت

دايکى ئەبو هورەيرە: چۆن يەك دوعا دلێكى گۆرى بۆ ئيمان

ئەنەسى كۆرى ماليك: بەرەكەتى دوعا لە مأل و تەمەندا

بەرەى كۆرى ماليك: ئەو پياوہى خودا سویندى بۆ دەخوارد

عروہى كۆرى زوبەير: ئارامگرتن لە كاتى لەدەستدانى پەلەكاندا

حەرام كۆرى ميلحان: يەقین لە كاتى شەھیدبوندا

بەشى كۆتایی: تەوبە؛ گەرانیوہ بۆ باوہشى ڕەحمەت

تەوبە وەك گەرانیوہى بآئندەيەكى ماندووە بۆ ناو ھیلانە. گرنگ نییە
گوناهەكانت چەندە گەورەن، چونكە زەریای ڕەحمەتى خودا ھەموو
تاریکییەكان دەشواتەوہ

ئەوہى پێویستە دلت بیزانیت

ژيان تەنھا مروقێك نییە

ئیمه ههموو ژيانمان له مروځيکدا کوډهکهینهوه، جا ئافرهت بیت یان پیاو،
که جیمان دهیلن یان دلمان دهشکینن، دهلین "خودا خوشی ناوین". بهلام
نا، خودا خوشی دهوینیت بویه ئهو دلهی لی وهرگرتیتهوه تا تنها بو خوی
بیت.

رزق تنها پاره نییه

فراوان بیر بکهرهوه، رزق تنها پاره نییه. زانست رزقه، باران رزقه،
ئارامی رزقه. مهبه تا دهریت له ناو خانوویدا بیت و نهتهوینت سهفر
بکهیت و بلینیت پارهم نییه. مال ناروات، ئهوه تهمنه دهروات

دوعا تنها بو دونیا نییه

دوعاکانت تنها بو گیرفانت مهبه. دوعا بکه بو ئیمانیت تا نهفهوتیت، بو
ناو گورت تا نهینیت تاریکی، بو قیامت و بو بههشت. پاره لیږه جی
دهمینیت، بهلام دوعا تاکه شته لهگهلت دیته ناو گور

دیارییهک بو مردووان

وهفاداری بو دایک و باوک ئهوهیه دوعایان بو بکهیت. دوعا ئهو نوورهیه
که دهچیته ناو تهنیایی گوریان. کاتیک تو دهبیته سییهر بو مردووان، خودا
کهسانیک بو توش دهینیت که دواى مردنت، به دوعا ناو گورت بو
ئاوهدان بکهنهوه

ئهو هی بو ئهوان دهیخوازی، بو خوته

کاتییک دوعا بۆ هەر کەسیک دەکەیت، وا بزانه دوعات بۆ خۆت کردوو. ئەگەر بۆ مردووێک دوعای پرووناکی دەکەیت، گۆری خۆت پرووناک دەکەیتەوه. ئەگەر بۆ دایک و باوکت داوای لیخۆشبوون دەکەیت، خودا لێت خوش دەبێت. ئەگەر بۆ غەریبەیک داوای رزق دەکەیت، «فریشتەیک دەلێت: «بۆ تۆش هەمان شت بێت

دوعا کردن بُو خهَلکی، کورتترین رِیگهیه بُو ئهوهی دوعاکانی خَوْت قبول
بن؛ چونکه خودا ئهوه دلهی خَوَش دهوِیت که خیری بُو ههمووان دهوِیت.
کهواته ههرگیز رهزیل مهبه له دوعاكانتدا، چونکه ههرچی بنیریت، بُو
خَوْت دهگهرِیتهوه. جا جی دوعای چاک بی یان خراب باسی دوعای
مهزلوم ناکهین

،خوینهری ئازیز

لیرەدا گەشتەکەمان لەناو "پەناگەهی دڵ" کۆتایی دیت، بەلام گەشتی تۆ
بەرەو لای خودا ھەرگیز کۆتایی نایەت. ئەمە ھەوڵێکی بچووکی من بوو
بۆ گەیاندنی دەنگی ئومێد بە دڵی تۆ. ھیوادارم ئەم وشانە بووبێتتە
ساردکەر مەوێک بۆ خەمەکانت و ھێزێک بۆ ھیواپەکانت

ئەگەر چاکیەک لەم نووسیناندا ھەبێت، ئەوا لە لایەن خوداوەیە، و ئەگەر
کەمکۆرییەکی ھەبێت، لە لایەن من و فەرمانۆشی منوەیە. لە ھەر
شوێنێک، لە ھەر حاڵێک، لەبیرت بێت کە پەناگەی راستەقینە تەنھا
لای ئەو زاتەیە

داواكارم له خوداى گەورە، ئەم كارەمان لى قبوول بىكات و بىكاتە
 پروناكى بۆ ژيان و قىامەتمان، و ھەموومان لەو پەناگە ھەمىشەبىدا
 كۆبكاتەوہ كه بههشته

سوپاس بۆ ھاوسەفەرىت لەم گەشتە رۆحىبەدا

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

ئەم كەتتەبە (پەناگەى دىل) دياربىيەكى بىبەرامبەرە بۆ ھەموو دلىك كه
 بەدواى ئارامىدا دەگەرەيت. رىگەپىدراوہ بۆ ھەموو كەسىك كه بلاوى
 بكاتەوہ، چاپى بكاتبەناوى خۆيەوہ، يان لە پلاتفۆرمە كۆمەلایەتییەكاندا
 دايبىنەيت

مەنزىلگە	نەخشەى پەناگە
2	پەناگەى دىل
4	تەوھىد؛ كلىلە زىرینەكەى گىراوونى دوعا
5	مەرجى يەكەمى وەلامدانەوہ (پاكى نەيت
5	بەسەرھاتى ئىبراھىم لەناو ئاگردا

6	یه‌قین به‌وه‌ی که تهنه‌ا ئه‌و "بریارده‌ره
7	یه‌قین به‌وه‌ی که تهنه‌ا ئه‌و "شایه‌نی هاواره
7	یه‌قین به‌وه‌ی که تهنه‌ا ئه‌و "بیسه‌ر و وه‌لامده‌ره
8	هۆکار: (ئه‌و کارانه‌ی ئیمه (ده‌یکه‌ین هی‌ز: (ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ی لای ▪ (خودایه
8	نه‌ینیی دل‌نیایی
9	دوعاکانی قورئانی پیروژ
40	دوعاکانی قورئانی پیروژ و نه‌ینیه‌کانیان
43	کلله‌کان
47	په‌ناگه‌ی دل: گولزاری ناوه‌کان

55	ری‌گای گه‌یشتن به‌ وه‌لام
59	رازیکردنی په‌روه‌ردگار

60	وه لاملدانه‌وی نزا به‌هوی سده‌قه‌وه
62	ره‌گه‌کانی یه‌قین (ته‌وحید): سی پایه‌ی ئارامی دل
71	دوعا؛ پردی نیوان دل‌ه‌کان

81	کو‌تایی کتبی (په‌ناگه‌ی دل)
85	دیارییه‌ک بو مردووان

گه‌وره‌ترین دل‌خو‌شیی من له دوا‌ی نووسینی ئه‌م کتبی، ئه‌و ساتیه‌ که
ده‌زانم که‌سیک به‌هوی ئه‌م دیرانه‌وه هه‌نگاو‌یک له الله نزیک بو‌وه‌ته‌وه...
ئه‌گه‌ر ئه‌م په‌ناگه‌یه بو‌وه مایه‌ی گو‌رانی دلت، ئه‌و مژده‌یه‌م پی
»:ر اب‌گه‌یه‌نه

[Azeztalib8@gmail.com]